

Årsrapport 2015

Departementenes sikkerhets-
og serviceorganisasjon

Innhold

1: Direktørens beretning	4
1.1 Sentrale prioriteringer og resultater i 2015	4
1.2 Viktige hendelser i 2015	7
2: Introduksjon til DSS og hovedtall	8
2.1 DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag	8
2.2 Presentasjon av utvalgte hovedtall	10
2.2.1 Antall årsverk fordelt på tjenesteområder	10
2.2.2 Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen	11
2.2.3 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet	12
3: Årets aktiviteter og resultater	15
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av resultater i forhold til fastsatte krav i tildelingsbrevet	15
3.1.1 Resultatmål: Fellesadministrative tjenester som gir god ressursutnyttelse	15
3.1.2 Resultatmål: Funksjonelle, stabile og sikre digitale tjenester som støtter departementenes kjernevirksomhet	17
3.1.3 Resultatmål: Sikkerhetstjenester som er tilpasset risikobildet	18
3.1.4 Resultatmål: Formidlings- og kommunikasjonstjenester som støtter departementenes behov	20
3.1.5 Andre styrings- og rapporteringskrav	20
3.1.6 Gjennomførte evalueringer	22
3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå	23
3.2.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter/-inntekter	23
3.3 Måloppnåelse forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt	23
3.3.1 Noen nøkkeltall og sentrale utviklingstrekk innenfor DSS' virksomhetsområder	24

4: Styring og kontroll i DSS 27

4.1	Redegjørelse for vesentlige forhold ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging	27
4.1.1	DSS' risikostyring	27
4.1.2	Status internkontroll og sikkerhetsrevisjon	27
4.1.3	Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten	27
4.1.4	Prosjekter i DSS i 2015 med effekt for departementene	28
4.1.5	Forvaltningen av egne eiendeler	28
4.2	Rapportering på vesentlige forhold knyttet til ulike aspekter ved DSS' virksomhet	30
4.2.1	Inkluderende arbeidsliv (IA)	30
4.2.2	Helse, miljø og sikkerhet (HMS)/arbeidsmiljø	30
4.2.3	Likestilling og mangfold	30
4.2.4	Kommunikasjon	30
4.2.5	Klart språk	31
4.2.6	Etiske retningslinjer	31
4.2.7	Samfunnssikkerhet og beredskap	31
4.2.8	Objektsikring og sikkerhetstjenester	31
4.2.9	Informasjonssikkerhet	32
4.2.10	Digitalisering og IKT	32
4.2.11	Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser	32

5: Vurdering av fremtidsutsikter 33

6: Årsregnskap 35

6.1	Ledelseskomentarer - regnskapsrapportering per 31.12.2015	39
-----	---	----

Vedlegg

Vedlegg 1:	DSS' årsregnskap	41
Vedlegg 2:	DSS' likestillingsrapport	65

1: Direktørens beretning

1.1 Sentrale prioriteringer og resultater i 2015

DSS skal som tilveiebringer av fellestjenester til departementsfellesskapet utvikle og levere effektive fellesadministrative tjenester, sikkerhetstjenester, digitale tjenester og formidlings- og kommunikasjonstjenester. Hensynet til kostnadseffektivitet, sikkerhet og enhetlig tjenestetilbud tilsier at tjenestene til departementene må være godt samordnet. DSS ivaretar tilveiebringeransvaret, og gjør bruk av underleverandører dersom det ikke er særlige hensyn som taler for egenproduksjon.

Som en del av DSS' løpende virksomhet har arbeidet med å effektivisere, modernisere og videreutvikle fellestjenestene for departementene oppmerksomhet. Tjenesteavtale og tjenestebeskrivelser er grunnlaget for de 64 fellestjenestene som DSS tilbyr, og i 2015 har DSS i tråd med inngåtte avtaler levert sikre, stabile og velegnede fellestjenester til departementsfellesskapet. Resultatoppgjøret i forhold til krav i tildelingsbrevet vurderes som god, men det har vært utfordringer knyttet til enkelte oppdrag.

Tjenesteavtalen mellom DSS og departementene ble revidert i 2015 og prosessen med å gjennomgå tjenestekatalog og tjenestebeskrivelsene for digitale tjenester og sikkerhetstjenester har vært prioritert. Arbeidet videreføres i 2016, hvor også tjenestebeskrivelsene for DSS' øvrige virksomhetsområder vil bli gjennomgått. DSS vil i 2016 foreta en samlet gjennomgang av tjenester og administrative funksjoner i virksomheten for planmessig og systematisk vurdere potensialet for videre effektivisering. DSS vil videre foreta

en ny gjennomgang av kostnader ved dagens tjenesteproduksjon, og det vil bli vurdert om det er tjenester som bør fases ut eller etableres med tanke på stordriftsfordeler og effektivisering. Økt tydelighet i leveransene skal gjøre det enklere å over tid følge kostnadsutviklingen og leveranse kvaliteten.

Kunnskap om departementenes behov er sentralt for å levere og utvikle riktige tjenester. God dialog med departementene, både som brukere og kunder, har hatt økt oppmerksomhet i DSS i 2015. I tillegg til allerede etablerte kundefora er DSS' kundemøte opprettet som en felles møteplass for beslutningstakere i departementene. DSS har fått gode tilbakemeldinger på de ulike kontaktpunktene som er viktige arenaer for tilbakemeldinger på drift, utvikling og vurdering av nye fellestjenester.

DSS etablerte i mars 2015 et felles brukersenter for DSS' tjenester. Tjenesten var tidligere delt mellom fire brukersentra. Et felles henvendelsespunkt gjør det enklere for brukerne å komme i kontakt med DSS. Endringen er positivt mottatt av kunder, brukere og ansatte i DSS.

Effektive og sikre fellestjenester er viktig for å skape samhandling og gode arbeidsplasser i nytt regjeringskvartal. I arbeidet med nytt regjeringskvartal er DSS opptatt av en fremtidsrettet og effektiv drift av fellestjenester. DSS har derfor i 2015 brukt betydelige ressurser i arbeidet med rom- og funksjonsprogrammet for nytt regjeringskvartal.

I den løpende driften har sikkerhetsaspektet stor oppmerksomhet innenfor samtlige tjenesteområder.

Innenfor fysiske sikkerhetstjenester har det i 2015 vært fokus på og gjennomført verdibevarende vedlikehold på det tekniske sikringsanlegget, og dette vil også ha høy prioritet i 2016. Både innenfor sikkerhetstjenestene og digitale tjenester er det fortsatt behov for investeringer i grunnleggende infrastruktur, samt modernisering. DSS er opptatt av å dokumentere behovet for finansieringsløsninger fremover som sikrer løpende utskifting, vedlikehold og utvikling av IKT- og sikkerhetstjenestene som tilbys departementene.

Innenfor digitale tjenester har DSS' operative funksjon for deteksjon og håndtering av sikkerhetstruende hendelser (DSS-OPS) håndtert en vesentlig mengde hendelser i 2015. DSS ble videre i 2. tertial autorisert av CERT.org til å ta i bruk navnet DSS CERT (Computer emergency response team). I 2016 skal DSS CERT detektere og håndtere sikkerhetstruende hendelser på felles plattform.

DSS startet i 2015 et prosjekt for etablering av en ny fellestjeneste til departementene på ny SharePoint-plattform. Tjenesten skal bidra til effektivisering av arbeidsprosesser i departementene, og gjøre viktige prosesser mer oversiktlige og enklere å organisere. Det er utarbeidet virksomhetsprosesser for Melding til Stortinget og Prosjektrom som nå testes i pilotprosjekter, og flere arbeidsprosesser vil bli vurdert i 2016.

22. juli-senteret ble etablert i juli 2015 og er åpent for publikum. I senteret fremstilles hendelsesforløpet for terrorangrepet i regjeringskvartalet og på Utøya. Senteret er godt mottatt av publikum, og hadde over

50 000 besøkende i 2015. DSS bidro til etablering av 22. juli-senteret og drifter nå senteret på vegne av KMD.

KMDs Strategi for «bedre og mer effektive administrative tjenester i departementsfellesskapet» (2016–2020) peker blant annet på behovet for ny styringsstruktur for de fellesadministrative tjenestene, egnet organisasjonsmodell, åpne og forutsigbare finansieringsordninger, etablering av flere og standardiserte fellestjenester og andre forhold som vil få betydning for DSS i årene fremover. Vi ser frem til å delta i dette arbeidet.

Beate Erikstad

Beate Erikstad
Fungerende direktør

1.2 Viktige hendelser i 2015

	Hva skjedde?	Hvorfor var det viktig?
Mars	DSS brukerservice ble opprettet.	En samordnet brukerservice for DSS' tjenester gir en enklere og mer effektiv arbeidshverdag for brukerne.
April	Sammenslåing av Kontortjenesteavdelingen og Fellestjenesteavdelingen til ny avdeling for Fellesadministrative tjenester (FAV).	Bedre samordning av de administrative tjenestene skal resultere i enda bedre og mer effektive tjenesteleveranser.
Mai	Første DSS' kundemøte avholdt som ny arena for dialog med departementene.	Kundemøtet er en felles møteplass der ledere av departementenes administrasjonsavdelinger møter DSS' ledelse for dialog om DSS' tjenestetilbud.
Juni	DSS-OPS for håndtering av informasjonssikkerhetstrusler ble autorisert av CERT.org til å ta i bruk navnet DSS CERT.	DSS CERT fortsetter å levere operative IKT sikkerhetstjenester knyttet til blant annet hendelseshåndtering, teknisk analyse og informasjonsdeling til departementene på felles plattform.
Juli	22. juli-senteret ble åpnet.	DSS har ansvaret for å drifte senteret. I senteret fremstilles hendelsesforløpet for terrorangrepet i regjeringskvartalet og på Utøya, og samfunnets håndtering og bearbeiding av hendelsene i tiden etterpå.
September	DSS' ledelse besluttet å opprette en egen stab for kundekontakt og kommunikasjon.	Staben ble operativ fra 1.1.16 og skal ivareta helhetlig kundedialog med departementene, og støtte organisasjonen i arbeidet med kundekontakt og kommunikasjon.
Desember	Tidsregistreringssystemet SAP tid ferdig implementert i departementsfellesskapet.	Brukerstøtte og brukerveiledninger på ett tidsregistreringssystem, i stedet for to, er effektivt og kommer brukerne til gode ved bedre veiledere og bedre service.

2: Introduksjon til DSS og hovedtall

2.1 DSS' virksomhet og samfunnsoppdrag

DSS' visjon er å sikre et effektivt og attraktivt byråkrati. Vi leverer sikkerhets- og fellestjenester til departementene og Statsministerens kontor knyttet til fellesadministrasjon, sikkerhet, digitale tjenester, formidling og kommunikasjon. DSS' samfunnsoppdrag er å levere fellestjenester i henhold til departementenes behov. Dette innebærer at DSS tar ansvar for at departementene og Statsministerens kontor tilbys riktige og gode tjenester innen fire virksomhetsområder:

1. Sikkerhet og sikkerhetstjenester:

DSS har ansvar for å ivareta sikkerhet i regjeringkvartalet knyttet til vakt- og sikringstjenester og informasjonssikkerhet. Vakt- og sikringstjenester inkluderer adgangskontroll, kjøretøykontroll, post- og varemottak, tekniske sikringstiltak, samt rådgivning, analyser og bidrag til generell sikkerhetskultur i departementene. Innen informasjonssikkerhet har vi ansvar for IKT-løsninger, drift og forvaltning, samt videreutvikling av fellesløsninger for departementene.

2. Digitale tjenester:

DSS utvikler, leverer og sørger for drift og forvaltning av digitale tjenester til departementene og Statsministerens kontor. DSS tilbyr dessuten rådgivning, opplæring og brukerstøtte for å sikre god utnyttelse av digitale tjenester og løsninger.

3. Fellesadministrative tjenester:

DSS leverer fellesadministrative tjenester, som regnskap, lønn, anskaffelsesstøtte, kantine, renhold, møteromstjenester mv. til departementsfellesskapet. Tjenestene innebærer både direkte servicefunksjoner og systemstøtte for ulike tjenester.

4. Formidlings- og kommunikasjonstjenester:

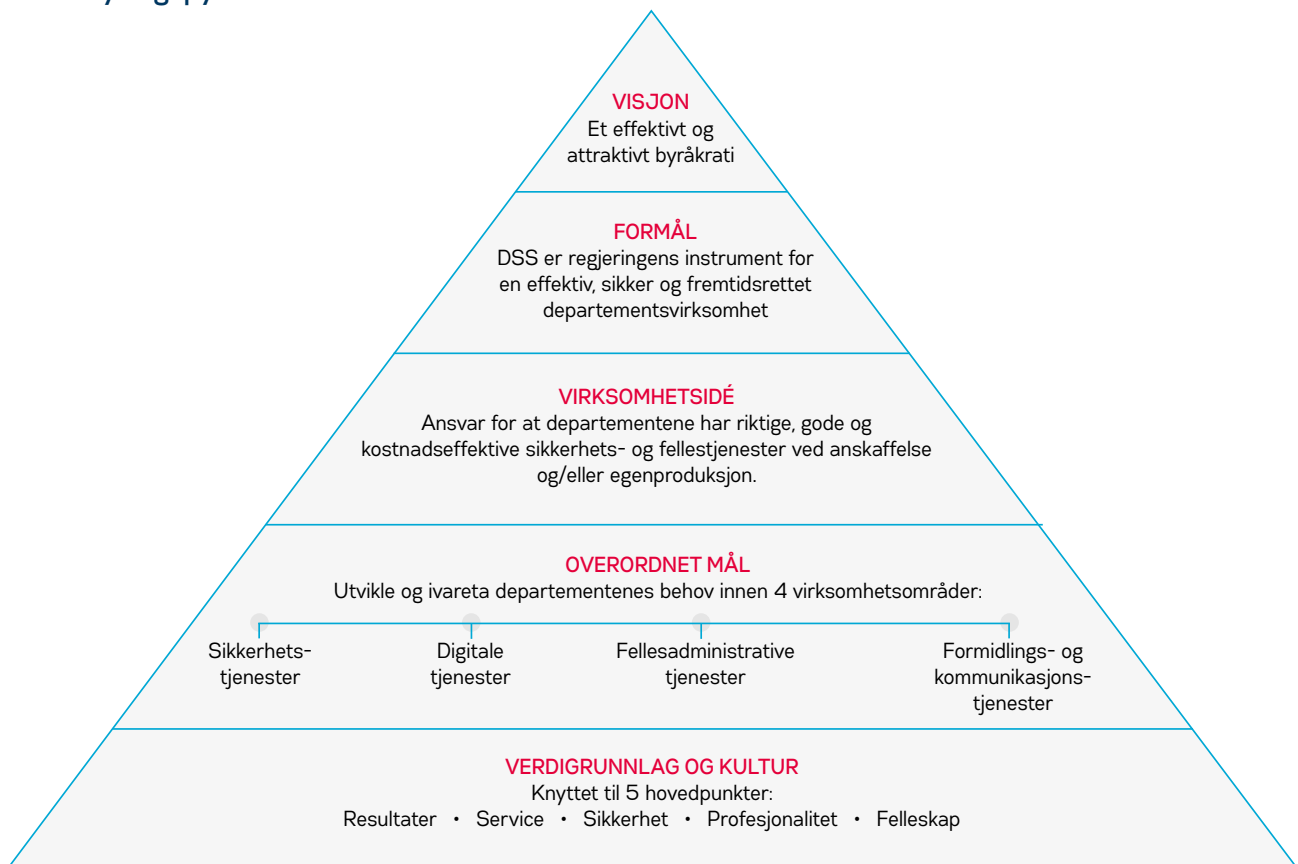
DSS tilrettelegger kanaler for informasjonsformidling og kommunikasjon mellom regjeringen, departementene og borgerne. DSS tilbyr også rådgivning og bistand til departementenes arbeid med formidlingsform og tilrettelegging av informasjon og kommunikasjon.

DSS tar ansvar for at den løpende driften og utviklingen sikrer at departementenes behov løses på en moderne og kostnadseffektiv måte. Modernisering og tilpasning til endringer i departementenes behov vil både kunne innebære etablering av nye tjenester, samt endringer i eller nedleggelse av tjenester.

Effektiv drift og realisering av stordriftsfordeler i departementsfellesskapet, tilsier vektlegging av standardiserte tjenester og løsninger. Basert på fellesløsninger kan det avtales brukerbetalte tilleggsytelser og tilpasninger til enkelte departement som har behov for særskilte løsninger. Slike behov vil DSS søke å dekke, forutsatt at tilleggs løsningene ikke har negative effekter for departementenes samlede virksomhet, eller ligger utenfor DSS' virksomhetsområde.

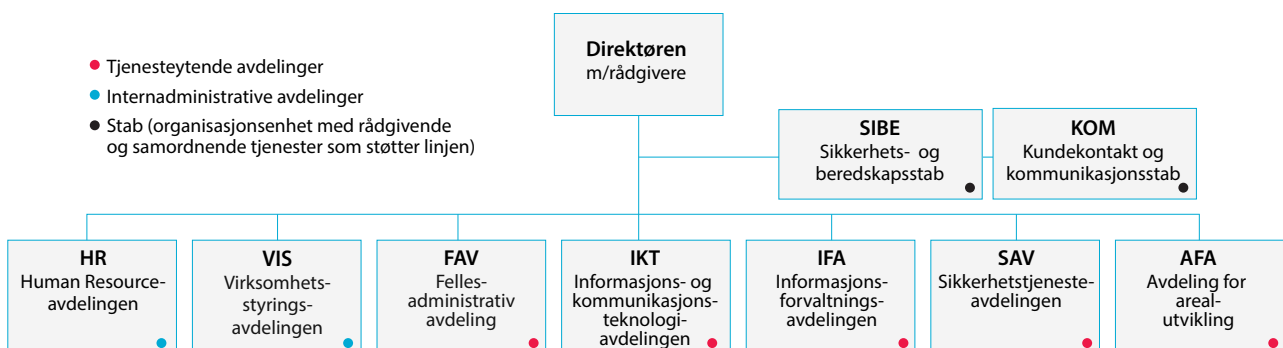
Effektive fellestjenester gjennom sentraliserte løsninger og stordriftsfordeler, krever at DSS som ansvarlig leverandør sørger for effektiv anskaffelse og produksjon av tjenester. DSS skal løpende utnytte omstillings- og effektiviseringsmuligheter.

DSS' styringspyramide

DSS' organisering pr 1.1.16

DSS har to staber, to internadministrative avdelinger og fem tjenesteytende avdelinger som tilveiebringer tjenester til departementene.

I 2015 ble Kontortjenesteavdelingen og Fellestjenesteavdelingen slått sammen til en fellesadministrativ avdeling. Videre ble Kundekontakt og kommunikasjonsstaben etablert 01.01.2016, og tidligere Styrings-, analyse- og strategiavdelingen endret navn til Virksomhetsstyringsavdelingen.

2.2 Presentasjon av utvalgte hovedtall

2.2.1 Antall årsverk fordelt på tjenesteområder

Nedenstående tabell viser antall årsverk i 2015 og i 2014, fordelt på DSS' avdelinger. Årsverkene baserer seg på DFØs definisjon. I tilsvarende tabell i Årsrapporten for 2014 fremgikk alle aktive ansatte som inkluderer faste ansatte, midlertidige (både engasjementer og vikarer) samt ekstrahjelper.

Tallene er avrundet.

Avdeling	Årsverk i 2015	Årsverk i 2014
Direktør samt Sikkerhets- og beredskapsstaben	11	10
Informasjonsforvaltningsavdelingen	78	76
Informasjons- og kommunikasjonsteknologiavdelingen	125	109
Sikkerhetstjenesteavdelingen	237	220
Kontortjenesteavdelingen		70
Fellestjenesteavdelingen		128
Fellesadministrativ avdeling ¹	162	
Avdeling for arealutvikling ²	9	1
HR-avdelingen	17	17
Styrings-, analyse- og strategiavdelingen	19	18
Totalt	660	649

Årsverk: DFØs definisjon. Ett årsverk defineres som en person i 100 % stilling i et helt år. Antall årsverk beregnes som sum av månedsverk i valgt periode, delt på antall måneder i utvalgsperioden.

Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid, overtid/reisetid til avspasering.

Årsverksberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten lønn er uten betydning for beregningen.

¹ Fellesadministrativ avdeling ble opprettet fra 2015 og består av to tidligere avdelingene Kontortjenesteavdelingen og Fellestjenesteavdelingen.

² Avdeling for arealutvikling ble opprettet i siste del av 2014.

2.2.2 Årlig disponibel utgifts- og inntektsbevilgning for DSS' budsjettposter og eventuelle fullmakter som øker eller reduserer bevilgningen

I 2015 hadde DSS disponibel utgifts- og inntektsbevilgning, samt fullmakter, fra KMD som angitt nedenfor³.

Utgifter:

Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	586 164
22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	124 756
23	22. juli-senteret	5 500
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	37 533
46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbygget	8 000
	Sum	761 953

Inntekter:

Kap. 3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (i 1000 kr)

Post	Betegnelse	Beløp
02	Ymse inntekter	20 300
03	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene	67 050
	Sum kap. 3510	87 350

Fullmakter:

DSS ble delegert fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 510, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3510, postene 02 og 03, jf. romertallsvedtak II i Prop. 1 S Tillegg 1 (2014-2015). Den inntektsfinansierte aktiviteten måtte ligge innenfor virksomhetens mål, oppgaver og rammevilkår, og måtte ikke skape bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som blir dekket av utgiftsbevilgningen dersom merinntekten falt bort.

³ Ytterligere informasjon om budsjett og regnskap fremgår av kapittel 6 Årsregnskap.

2.2.3 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet:

Nøkkeltall fra årsregnskapet for 2015	
Antall årsverk ⁴	659,73
Årsverkskostnad ⁵	781 984
Samlet tildeling post 01-99	761 953 000
Utnyttelsesgrad 01-29 ⁶	97,2 %
Totale driftskostnader	898 602 491
Lønnskostnader	515 898 208
Lønnsandel av totale driftskostnader, prosent ⁷	57,4 %
Andel bevilgningsfinansiering	81,2 %
Konsulentandel av driftskostnader, prosent ⁸	5,6 %
Avskrivningsandel ⁹	6,1 %

Kostnader pr tjenesteområde/avdeling ¹⁰	2015 *	2014 *	2013
Informasjonsforvaltningsavdelingen	103 496 931	99 892 151	99 359 276
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi-avdelingen	209 122 048	233 373 236	211 965 488
Sikkerhetstjenesteavdelingen	267 027 159	292 805 513	248 330 590
Fellesadministrativ avdeling ¹¹	127 131 689		
<i>Kontortjenesteavdelingen</i>		68 990 293	71 918 926
<i>Fellestjenesteavdelingen</i>		232 352 056	220 937 879
Avdeling for arealutvikling ¹²	137 695 411	913 034	
Interne driftsavdelinger	59 154 698	59 301 243	53 320 673

* Ikke alle kostnadene i 2015 og 2014 ble regnskapsført i tilknytning til tjenester/avdelinger. Sum kostnader for DSS er derfor høyere enn summen av tallene i ovenstående tabell. I 2015 gjelder dette disponering av resultat på kr 7 449 259,24 og tilbakeføring av lønnsavsetning (påløpt fleksitid og ikke avvirket ferie samt tilhørende arbeidsgiveravgift) på kr 7 627 289,83. I 2014 gjelder det resultat på minus kr 2 125 683,76 og tilbakeføring av lønnsavsetninger på kr 55 295,85.

⁴ I beregningen av antall årsverk er DFØs definisjon lagt til grunn.

⁵ Årsverkskostnad er kostnader til lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) fordelt på antall årsverk.

⁶ Utnyttelsesgrad beregnes ved andel benyttet bevilgning i prosent av disponibel bevilgning.

⁷ Lønnsandel beregnes ved lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) i prosent av sum driftskostnader.

⁸ Konsulentandel beregnes ved kostnader til konsulenter og andre fremmede tjenester (konto 6700-6799) i prosent av sum driftskostnader.

⁹ Avskrivningsandel er avskrivningskostnader i prosent av sum driftskostnader.

Egne vakter og innleide vektere	2015	2014	2013
Egne vakter, årsverk *	157	144	120
Egne vakter, lønnskostnader **	103 738 017	99 394 309	89 811 218
Egne vakter, andel brukerfinansiert	6,0 %	4,6 %	3,2 %
Innleide vektere, årsverk ***	38	63	120
Innleide vektere, kostnader ****	29 326 152	63 771 742	62 904 381
Innleide vektere, andel brukerfinansiert	42,0 %	24,5 %	0,0 %

* I beregningen av antall årsverk er DFØs definisjon lagt til grunn.

** Lønnskostnader knyttet til egne vakter er fremkommet ved Lønn og godtgjørelser (konto 5000-5999) for vakttjenesten.

*** Antall årsverk er beregnet ut fra hvilke posisjoner hvor det er benyttet ekstern leverandør for å utføre tjenesten. Dette inkluderer døgn- og dagtidsbemannede posisjoner. Videre er det totale antall timeverk levert som ekstrabestillinger omregnet til årsverk med utgangspunkt i 1950 timeverk pr årsverk.

**** På grunn av nettoføringsordningen for merverdiavgift som ble etablert fra 01.01.2015, er kostnadene til innleie av vektere justert til nettobeløp også for 2013 og 2014. Bruttobeløpet i 2014 var 79 714 678 kroner, jf Årsrapporten for 2014, mens bruttobeløpet for 2013 var 78 630 476 kroner.

¹⁰ Tabellen viser direkte kostnader samt overhead per tjenesteområde/avdeling. Kostnadene representerer ikke fullkost. DSS foretar egne fullkostanalyser (ABC).

¹¹ Fellesadministrativ avdeling ble opprettet fra 2015 og består av de to tidligere avdelingene Kontortjenesteavdelingen og Fellestjenesteavdelingen.

¹² Avdeling for arealutvikling ble opprettet i siste del av 2014.

3: Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av resultater i forhold til fastsatte krav i tildelingsbrevet

I det nedenstående analyseres og vurderes DSS' resultatoppgjørelse i 2015 i henhold til de resultatmål, styringsparametere og oppdrag som framkommer av tildelingsbrevets kapittel 3.

3.1.1 Resultatmål: Fellesadministrative tjenester som gir god ressursutnyttelse

▲ STYRINGSPARAMETER:

DSS skal, som oppfølging av brukerundersøkelsen 2013, gjennomføre ny brukerundersøkelse i løpet av 2015 for utvalgte tjenesteområder.

DSS gjennomførte ikke brukerundersøkelse for utvalgte tjenesteområder i 2015, men planlegger å gjennomføre en brukerundersøkelse på tvers av alle tjenesteområdene våren 2016, som en oppfølging av brukerundersøkelsen i 2013.

DSS har i 2015 samarbeidet med Avdeling for IKT og fornying i KMD om gjennomføring og evaluering av en IKT-relatert brukerundersøkelse i regi av DSS. Hensikten med dette har vært å sikre at DSS treffer riktig med undersøkelsene som gjennomføres, og at de oppleves som relevante både for brukerne, kundene og DSS. Piloten til brukerundersøkelsen ble ferdigstilt i desember 2015, og undersøkelsen ble gjennomført i uke 4-8 i 2016. Undersøkelsen ble også utvidet til å gjelde utvalgte fagmiljøer i KMD og KD.

DSS jobbet i 2015 kontinuerlig med oppfølgingen av brukerundersøkelser som ble gjennomført i 2013 og 2014, eksempelvis:

- Etablering av felles DSS brukerservice
- Forbedring av IKT-plattform
- Forbedret håndtering av reiseregninger
- Nye versjoner av Office, SharePoint og Skype/Lync
- Ny løsning for Fjernaksess

I de bilaterale kundemøtene som DSS hadde med departementene i 2015, var blant annet funn og oppfølgingstiltak fra IKT-brukerundersøkelsen fra desember 2014, fast agendapunkt. DSS' kunder fikk i disse møtene informasjon om status for DSS' oppfølging og tiltak, i tillegg hadde departementene anledning til å tydeliggjøre sine behov og ønsker knyttet til DSS' videre utvikling på IKT-området.

Det ble utarbeidet en rekke oppfølgingstiltak som følge av innspill fra departementene i forbindelse med brukerundersøkelsen om Fellesbiblioteket, som DSS' gjennomførte vinteren 2014. Med utgangspunkt i funn fra undersøkelsen foretas det også en gjennomgang og vurdering av elektroniske ressurser for optimalisering av bibliotekets utvalg.

▲ STYRINGSPARAMETER:

DSS skal legge til rette for god kontakt og kommunikasjon med departementene om drift og utvikling av tjenestene gjennom etablerte kontaktfora og løpende informasjonsvirksomhet.

DSS etablerte i 2015 DSS' kundemøte, med utgangspunkt i behovet for en mer strategisk og overordnet møteplass mellom DSS og departementene. Det ble avholdt to møter i 2015, og fokus har vært på diskusjoner omkring DSS' tjenestetilbud, prioriteringer og samarbeidsforhold. DSS opplever at den nye møteformen har ivaretatt både departementene som kunder og våre egne behov på en god måte.

Det ble i 2015 også avholdt bilaterale kundemøter med alle departementene. DSS mottok positive

tilbakemeldinger på møteformen og nytteverdien av møtene. Formålet med møtene har vært å styrke dialogen gjennom fokus på samarbeidet mellom departementene og DSS, oppfølgingspunkter fra DSS' brukerundersøkelser, samt kartlegging av departementenes fremtidige behov.

DSS har også jobbet videre med å justere kundeforane i tråd med målsettingen om å sikre helhetsspektivet i dialogen med departementene om drift og utvikling av våre tjenester.

OPPDRAG

Skanning og viderebehandling av innkommet post

DSS skal videreutvikle ordningen med skanning av innkommet post. Ordningen skal være tilgjengelig for alle departementer. Tjenesten skal være brukerfinansiert.

Årsrapport:

DSS har tilbudt tjenesten sentral skanning av post til alle departementer. Tjenesten er brukerfinansiert og per i dag er det HOD, OED, i tillegg til DSS, som benytter seg av tjenesten.

DSS har videre fullført arbeidet med å spesifisere en ny teknisk løsning for å sette skanningssentralen i stand til å kunne levere tjenesten til departementer utenfor felles plattform.

Sentralt sikkert postmottak

DSS skal styrke sikkerheten ved å fullføre etablering av ordning med felles postmottak og arbeide videre med sikker poståpning.

Årsrapport:

DSS etablerte i 2013 en pilot for å få brukererfaringer med sikker post innenfor rammene gitt med dagens infrastruktur i post og varemottaket. Piloten omfattet i første omgang OED, men ble utvidet med HOD og DSS i 2014. Ved utgangen av 2015 er piloten planlagt utvidet til å omfatte alle departement i regjeringskvartalet (R5, R6 og G-blokka).

DSS har i løpet av 2015 forbedret og videreutviklet rutiner for sikker poståpning, lagt grunnlaget for tilførsel av ny kompetanse, samt driftet anlegget med de muligheter og begrensninger dagens infrastruktur gir. DSS har i perioden hatt en fortløpende dialog med KMD, for å berede grunnen for implementering av tjenesten i hele departementsfelleskapet.

3.1.2 Resultatmål: Funksjonelle, stabile og sikre digitale tjenester som støtter departementenes kjernevirksomhet

▲ STYRINGSPARAMETER:

DSS skal ha en operativ funksjon slik at sikkerhetstruende hendelser på felles plattform detekteres og håndteres.

DSS-OPS ble i 2. tertial 2015 autorisert av CERT.org til å ta i bruk navnet DSS CERT. Det er utarbeidet egen designprofil for alle typer rapporter, e-post varsler og Powerpoint-presentasjon i tilknytning til DSS CERT. Det er også laget et nettsted som er klart for å bli tatt i bruk når DSS CERT skal lanseres. DSS CERT tjenestene er innarbeidet i arbeidet med tjenestebeskrivelser.

Videre har en arbeidsgruppe ledet av JD anbefalt at DSS-OPS styrkes med noe kapasitet og teknologi for å kunne tilby fullt spekter av CERT-tjenester til departementene.

▲ STYRINGSPARAMETER:

Dagens plattform skal driftes, forvaltes og vedlikeholdes slik at oppetiden er som beskrevet i tjenesteavtalene.

Det var i 2015 svært få avvik i leveransene i forhold til tjenestebeskrivelsenes krav. Det er fortsatt slik at måleverktøy som benyttes, ikke fullt ut gjenspeiler kravene til tilgjengelighet og kvalitet. DSS jobber videre med å utvikle både måleverktøy og nøkkelindikatorer for å bedre kunne avstemme forventninger fra departementene.

DSS fulgte opp IKT-brukerundersøkelsen fra desember 2014 med tiltak rettet mot tjenester der forbedringspotensialet er størst. Blant annet er det gjennomført en større oppgradering av kontorstøtteverktøy og fjernaksesstjenesten.

DSS etablerte i mars et felles brukersenter (DSS Brukerservice) for DSS' tjenester som tidligere var delt på fire brukersentre. Det nyetablerte brukersenteret har levert tett opp mot kravene i tjenestebeskrivelsene, til tross for en økning på 11% i antall telefonhenvendelser sammenlignet med 2014.

Økningen kan i noen grad tilskrives profileringen i forbindelse med lansering av DSS brukerservice. Utover dette har blant annet utrulling av SAP tid, ny versjon av Office og ny synkroniseringsløsning for mobiltelefoner bidratt til denne økningen.

Servicegraden på telefonmottak på DSS brukerservice ble 91% i 2015, noe som er over KPI-kravet på 90%. Økningen i levert kvalitet var videre 2% høyere i 2015 enn i 2014. I 2015 ble det også løst 6% flere saker i Servicedesken sammenlignet med året før.

DSS brukerservice jobber kontinuerlig med gjennomføring av kompetansedeling og kompetansehevende tiltak, og dette arbeidet videreføres i 2016.

▲ STYRINGSPARAMETER:

Internkontrollsystem for informasjonssikkerhet (SSIS) skal oppdateres og vedlikeholdes slik at informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet blir ivarettatt.

Styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS) er vedtatt. Innføring og opplæring pågår kontinuerlig sammen med videreutvikling av sikkerhetsdokumentasjon og etablering av kontrolltiltak.

OPPDRAG

Oppgraderinger

DSS skal i løpet av 2015 oppgradere både bruker- og serverapplikasjoner for MS Office-programmer, inklusive SharePoint.

Årsrapport:

Oppgradering av Microsoft Office i alle departementene på felles IKT-plattform ble gjennomført i henhold til oppdrag. Arbeidet med oppgradering av eksisterende Sharepoint-løsning for departementene ble også ferdigstilt ved utgangen av 2015.

I tillegg startet DSS et prosjekt i 2. tertial for etablering av fellestjenester til departementene på en ny Sharepoint-plattform. Prosjektet er det første i en serie under navnet «Sammen om jobben». Prosjektet har utarbeidet virksomhetsprosessen og romstandard for «Melding til Stortinget» og «Prosjektrøm». Disse løsningene er i pilot og vil bli tilgjengelige for brukerne i mars/april 2016.

Informasjonssikkerhet

Departementene på felles plattform har nylig etablert egne internkontrollsystem for informasjonssikkerhet. DSS skal gjennomgå kravene som fremkommer i disse systemene og drøfte med departementene hvordan kravene kan ivaretas, eksempelvis gjennom arbeidet med tjenesteavtalene.

Årsrapport:

DSS har i 2015 samarbeidet med departementene på felles IKT-plattform om internkontrollsystem for informasjonssikkerhet. Departementenes informasjonssikkerhetskrav er gjennomgått, detaljer er avklart og dagens status i forhold til drift av felles IKT-plattform er kartlagt. Forbedringsområder er identifisert og prioritert. Arbeidet planlegges avsluttet i løpet av 1. tertial 2016 og kontinuerlig forbedringsarbeid, samt tertialvis statusrapportering og dialogmøter mellom DSS og departementene, etableres for å sikre hensiktsmessig oppfølging fremover.

WebSak Fokus

DSS bes vurdere om det er hensiktsmessig at verktøy for konkurransegjennomføring og kontraktsadministrasjon søkes integrert med WebSak Fokus.

Årsrapport:

Muligheten for integrasjon mot arkivsystem inngår som en del av kravspesifikasjonen til KGV/KAV. Integrasjon mot arkivsystemet er blitt løst ut som en opsjon, og DSS jobber nå med integrasjonen.

Digital postkasse

Alle statlige forvaltningsorganer som sender post på papir til innbyggerne skal innen 1.7.2015, i samråd med Difi, lage en plan for overgang til løsning for sikker digital postkasse innen første kvartal 2016. Det er blant annet fastsatt i Digitaliseringsrundskrivet at Altinn skal benyttes for digital post fra forvaltningen til næringsdrivende. For å muliggjøre dette, skal DSS planlegge for departementenes bruk av Altinn. DSS skal også følge Difis arbeid om hvordan offentlige virksomheter skal utveksle meldinger seg imellom, og tilrettelegge for dette i IKT-løsningen til departementene.

Årsrapport:

DSS har levert plan for implementering av sikker digital postkasse i henhold til oppdrag. På bakgrunn av forsinkelser i leveransen fra Acos har DSS fått innvilget utsatt frist for implementering frem til 4. kvartal 2016 fra Difi. Arbeidet med å realisere overgangen til digital postkasse er påbegynt. Leveranse for bruk av Altinn og utveksling av meldinger mellom offentlige virksomheter startes opp i samråd med Difi.

3.1.3 Resultatmål: Sikkerhetstjenester som er tilpasset risikobildet

▲ STYRINGSPARAMETER:

Ingen uhjemlet adgang til departementsbygningene (kjøretøy- og adgangskontroll), samt kontroll av CBRE-risiko i henhold til avtalt ambisjonsnivå.

Det har i 2015 vært avdekket flere forsøk på, eller gjennomførte, uhjemlede adganger til departementsinterne områder. Det vises til gradert vedlegg for en nærmere omtale av disse. Det at disse avvikene er avdekket, viser at sikringssystemene fungerer. I de tilfeller der uhjemlet adgang har lyktes, så skyldes dette brudd fra brukerne på adgangsbestemmelsene i departementsfellesskapet.

Det har i 2015 vært en økt trussel mot departementene, og iverksatte sikringstiltak fra 2014 er videreført. Se forøvrig gradert vedlegg for DSS' trusselvurdering og omtale av sikringstiltak.

Status for de tekniske sikringsystemene har i all hovedsak vært uforandret gjennom året. Unntakene er utendørs sperresystemer. DSS og Statsbygg inngikk en vedlikeholdsavtale for sperretrinn etter RNB-tildeling i 2015, og det siste halvåret har det blitt gjennomført verdibevarende vedlikehold på deler av anlegget. Etter at DSS inngikk rammeavtale med en ny leverandør av ITV-anlegget, har vi startet prosessen med testing og utrulling av nye komponenter i anlegget. Dette vil endre status på anlegget fra dagens nivå.

▲ STYRINGSPARAMETER:

En sentral vaktfunksjon skal alltid være operativ slik at sikkerhetstruende hendelser detekteres, verifiseres og rapporteres til vedkommende objekter.

DSS har i 2015 levert vakt- og sikringstjenester til departementsfellesskapet i henhold til tjenestebeskrivelsen uten vesentlige avvik. DSS har jobbet videre med utvikling av nye tjenestebeskrivelser innenfor sikkerhetsområdet, blant annet i den hensikt å utarbeide mer presise kostnadsberegninger knyttet til vakt- og sikringstjenester. Arbeidet med tjenestebeskrivelsene vil bli fullført i første halvdel av 2016.

Det vises til omtale i gradert vedlegg.

▲ STYRINGSPARAMETER:

Situasjonsledelsen i DSS skal ved sikkerhetstruende hendelser evne å initiere riktig reaksjon, herunder tilrettelegge for mottak av nødetater og reaksjonsstyrker.

Jf. gradert vedlegg.

▲ STYRINGSPARAMETER:

Det skal foreligge planer for tilpasning til ulike beredskapsnivåer.

Revisjoner av beredskapsplanverk på nivå 1 og 2 er gjennomført i 2015. Nytt revidert Sivilt beredskapssystem (SBS) skal implementeres som en del av i DSS-beredskapssystem i 2016.

▲ STYRINGSPARAMETER:

Forhold som endrer det sikringsnivå som er definert i sikkerhetsstrategien for departementsfellesskapet og KMDs grunnsikringskonsept skal rapporteres skriftlig til KMD.

Ingen avvik. Jf. gradert vedlegg.

OPPDRAG

Teknisk sikring

DSS skal utarbeide en overordnet tilstandsvurdering av tekniske sikringsanlegg opp mot kravene i grunnsikringskonseptet. DSS skal oversende oppsummeringen og vurderingene til KMD samtidig med rapporten for 2. tertial 2015.

Årsrapport:

DSS har ikke hatt kapasitet til å prioritere arbeidet med den overordnede tilstandsvurderingen i 2015. Det er gjort avklaringer med KMD rundt format og innhold, og DSS legger relevante standarder som norm for tilstandsvurderinger som det arbeides videre med. DSS og KMD har dialog om arbeidet, slik at format blir i henhold til forventningene. KMD og DSS har avklart hvilke objekter som skal prioriteres i kartleggingene. Arbeidet vil fortsette i 2016.

Sentral infrastruktur til det tekniske systemet DSS skal støtte KMD i arbeidet med sikringsprosjekter for R5, R6 og RRA. Prosjektene skal gjennomføres med Statsbygg som byggherre. DSS deltar i Statsbyggs prosjekteringsgrupper og skal bidra med operative og tekniske krav til tekniske sikringsystemer. Det skal utarbeides mål, krav, løsninger og kostnadsberegninger for teknisk sikring som del av Statsbyggs prosjektering for sikring av objektene.

Som ledd i arbeidet skal det første kvartal 2015 utarbeides et forprosjekt for anskaffelse av nødvendig oppgradering av sentral infrastruktur til det tekniske sikringsystemet.

Forprosjektet skal minimum beskrive nåværende status og målsettinger for anskaffelsen, funksjonelle krav som skal oppfylles og mulige tekniske løsninger med kostnadsberegning og usikkerhetsanalyse.

Årsrapport:

DSS har vært involvert i prosjektene til Statsbygg knyttet til R5, R6 og RRA. DSS har satt av betydelige ressurser til å bidra i dette arbeidet i samsvar med behov, føringer og gjeldende fremdrift i prosjektene. DSS har i all hovedsak levert innenfor de frister som er satt av prosjektet.

DSS har ikke levert et eget forprosjektdokument da det ikke er vurdert som hensiktsmessig at Statsbygg og DSS har to forskjellige forprosjekter tilknyttet det samme prosjektet. DSS har bidratt med rådgivning og kvalitetssikring av prosjektforslaget til Statsbygg.

Drifts- og vedlikeholdskalkyle

DSS må ha et anleggsregister over eksisterende tekniske sikringskomponenter som grunnlag for drifts- og vedlikeholdskalkyle. Kalkylen oversendes departementet i løpet av første tertial 2015.

Årsrapport:

DSS har etter oversendelsen av drifts- og vedlikeholdskalkylen i 1. tertial jobbet videre med kvalitetssikring av denne. Kvalitetssikringen innebærer å få oversikt over sikringsanleggenes bestanddeler, tilstanden på disse, samt krav eller anbefalinger til drift og vedlikehold. Dette har vist seg å være et meget omfattende arbeide, men oversikten er avgjørende for å kunne lage en troverdig drift- og vedlikeholdskalkyle. Arbeidet videreføres i 2016, og målsettingen er å utvikle en oversikt som gir grunnlag for en langsiktig plan for modernisering og utvikling av sikringsanleggene.

3.1.4 Resultatmål: Formidlings- og kommunikasjons tjenester som støtter departementenes behov

▲ STYRINGSPARAMETER:

DSS skal i løpet av 2015 driftssette regjeringen.no 4.0.

Den nye og mer brukervennlige versjonen av regjeringen.no ble i henhold til plan lansert 15. desember 2014. Endringene bestod blant annet i ny navigasjon, ny visuell utforming, ny presentasjon av komplekse dokumenter og nytt arkiv for innhold fra tidligere regjeringer.

I 2015 er regjeringen.no videreutviklet både når det gjelder design og teknologi, og brukertester er gjennomført. Videreutviklingen av regjeringen.no har skjedd i henhold til plan og i samråd med departementale redaksjoner. Brukervennlighet og tilgjengelighet for redaktørene og publikum har vært i fokus. Det fokuseres også på nødvendige teknologiske oppgraderinger, og på å tilpasse regjeringen.no til oppdatert strategi og løsningskonsept.

3.1.5 Andre styrings- og rapporteringskrav

3.1.5.1 Effektivisering av de administrative funksjonene

DSS utarbeidet i samsvar med krav i tildelingsbrevet en handlingsplan for effektivisering av de administrative funksjonene, som ble overlevert KMD i juni 2015. Etter tilbakemelding fra KMD jobbet DSS videre med å konkretisere handlingsplanen med hensyn til ambisjonsnivå og tiltak. DSS vil ha fokus på arbeidet med effektivisering også i 2016.

3.1.5.2 Nytt regjeringskvartal

DSS har i 2015 lagt ned mye ressurser i samarbeidet med Statsbygg og departementene for å sikre deltagelse i nøkkelprosesser i arbeidet med nytt regjeringskvartal.

DSS har vært representert med inntil to representanter i hver fokusgruppe i rom- og funksjonsprogrammet. Deltakelsen i dette arbeidet

har vært prioritert høyt, ettersom DSS anser å sitte med kjernekompetanse som er helt sentral i utformingen av nytt regjeringskvartal.

For å sikre god koordinering i arbeidet i fokusgruppene og DSS' interne organisasjon, er det også etablert en egen koordineringsgruppe internt i DSS.

3.1.5.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen og øvrige tilsynsmyndigheter

Revisjonsberetning for 2014 ble oversendt fra Riksrevisjonen 29.5.15, og denne konkluderte med at DSS' årsregnskap i det alt vesentlige gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og regnskapsopplysninger som er rapportert til statsregnskapet, den finansielle stillingen per 31.12.14, og av resultater for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring. Når det gjelder administrative bestemmelser om økonomistyring, konkluderte Riksrevisjonen med at de ikke er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med de administrative bestemmelsene om økonomistyring.

Riksrevisjonen har opplyst at revisjonen for 2015 vil omfatte internkontroll, DSS' regnskap, lønn, inntekter og anskaffelser. I tillegg vil DSS inngå i følgende to av Riksrevisjonens etterlevelsesrevisjoner; DSS som regnskapsentral og informasjonssikkerhet.

Som et ledd i tilsynet med KMD gjennomførte Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) også tilsyn med DSS' samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. DSB konkluderte bl.a. med at DSS er bevisst rollen som leverandør av kritiske tjenester til departementene, og at dette også innebærer ivaretagelse av sikkerhet og kontinuitet i tjenestene under ulike påkjenninger. Sluttrapport er oversendt fra Justis- og beredskapsdepartementet til KMD.

DSS arbeider kontinuerlig med læringspunkter etter gjennomførte revisjoner og tilsyn.

DSS har sammen med departementene innført et felles miljøstyringssystem etter kravene i EUs Eco Management Audit Scheme (EMAS). Miljøstyringssystemet forplikter til kontinuerlig forbedring av vår miljøpåvirkning. Oppfyllelse av kravene i EMAS ble revidert og godkjent av ekstern revisor/Teknologisk Institutt Sertifisering AS desember 2015 og søknad om EMAS-registrering er sendt til Brønnøydunsregisteret. Endelig godkjenning ventes i løpet av 1. tertial 2016.

DSS og departementenes miljørapport for 2015 ferdigstilles i henhold til plan før sommeren 2016.

3.1.5.4 Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen

Arbeidet med å redusere og fjerne tidstyver har i 2015 blitt fulgt opp som et ledd i DSS' arbeide med effektivisering.

Med bakgrunn i tidstyvprosjektet identifiserte DSS behovet for å forenkle løsningen knyttet til å legge inn personopplysninger i våre systemer. Et forprosjekt vil starte i 2016 for å utvikle bedre og mer brukervennlige løsninger når det gjelder registrering av disse opplysningene.

Sikkerhetsklareringer har også blitt identifisert som en tidstyv, og i 2015 ble behandlingstiden vesentlig redusert som følge av forbedrede interne prosesser i DSS.

3.1.5.5 Samisk oversettelsestjeneste

Tabellen nedenfor gir en oversikt over bruken av samisk oversettelsestjeneste i 2015.

	Nord-samisk	Lule-samisk	Sør-samisk	Samlet
SMK	2	0	0	2
ASD	0	0	0	0
BLD	3	0	0	3
FIN	0	0	0	0
HOD	3	0	0	3
JD	5	0	1	6
KLD	3	0	0	3
KMD	19	5	3	27
KUD	30	0	0	30
KD	9	1	0	10
LMD	16	0	0	16
MD	0	0	0	0
NFD	1	0	0	1
OED	1	0	0	1
SD	4	0	0	4
UD	0	0	0	0
DSS	12	1	1	14
Totalt	108	7	5	120

3.1.6 Gjennomførte evalueringer

DSS har samarbeidet med AIF-avdelingen i KMD om gjennomføring og evaluering av en brukerundersøkelse i regi av DSS. Hensikten med dette er å sikre at DSS treffer riktig med undersøkelsene som gjennomføres, og at de oppleves som relevante både for brukerne, kundene og DSS.

DSS har videre evaluert begge øvelsene som er avholdt for DSS' kriseledelse i 2015. Øvelsene anses som vellykkede, og tiltak for å forbedre DSS' beredskap er tydeliggjort i evalueringsrapporter fra øvelsene. Se for øvrig nærmere omtale av øvelsene under punkt 4.2.7.

3.2 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk på et overordnet nivå

3.2.1 Kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter/-inntekter

Driftsmidlene til DSS er i stor utstrekning disponert til faste utgifter. Utgifter til lønn, kompetanse, lisenser, drifts- og serviceavtaler, kjøp av tjenester til løpende IKT-drift, reparasjons- og vedlikeholdsutgifter, husleie, samt leie- og leasingutgifter utgjør over 80 prosent av DSS' totale driftsbudsjett. Ved årets utgang viste regnskapet at 96,9 prosent av disponibel driftsbevilgning var utbetalt. Hovedelementene i mindreutgiften omfatter fakturaer knyttet til utgifter i 2015 som kommer til utbetaling i 2016, ubenyttede sykepengerefusjoner samt utestående inntekter fra 2014 som ble innbetalt etter 1. april 2015.

I RNB 2015 fikk DSS opprettet en post 23 knyttet til 22. juli-senteret som åpnet 22. juli 2015. Av bevilgningen på 5,5 mill. kroner skulle 3,0 mill. kroner benyttes til etablering og produksjon, mens 2,5 mill. kroner skulle benyttes til drift. Ved årets utgang viste regnskapet en merutgift på 0,3 mill. kroner i produksjons- og etableringskostnader, mens driften viste en merutgift på 0,7 mill. kroner i hovedsak knyttet til lønn og renhold.

På post 45 for større utstyrsanskaffelser og vedlikehold utbetalte DSS 40,9 prosent av disponibel bevilgning. Når DSS i 2015 benyttet vesentlig mindre enn tildelt bevilgning, har det i hovedsak sammenheng med arbeidet med vaktentral og midler bevilget i RNB 2015 til ny lagringsløsning som fordret planlegging og gjennomføring av minikonkurranse. Dette medførte at disponering av midlene ikke var mulig i 2015.

I RNB 2015 fikk DSS opprettet en post 46 til sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbygninger. Ved årets utgang viste regnskapet at 63,3 prosent av disponibel bevilgning var utbetalt. Mindreutgiften skyldes i hovedsak forskyvning i utbetalinger til sperresystemer over årsskiftet.

3.3 Måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt

DSS vurderer samlet sett at resultatoppnåelsen i 2015 har vært god, både målt opp mot formål og hovedoppgave gitt av departementet i Virksomhets- og økonomiinstruksen, og mot styringsparameter og oppdrag som er gitt i tildelingsbrevet.

Vurderingen understøttes av tilbakemeldingene vi har mottatt gjennom kundedialogen i ulike fora og gjennom fortløpende rapportering på tjenesteleveranser som publiseres på Depweb. En nærmere beskrivelse av måloppnåelsen innenfor de enkelte tjenesteområder fremgår av kapitlene 3.1.1–3.1.4.

For å kunne gjøre en god analyse av måloppnåelse sett opp mot ressursbruk er det viktig at DSS har tydelige tjenestebeskrivelser som gir grunnlag for kostnadsberegning av tjenestene og vurdering av tjenestekvalitet. I 2015 har det derfor blitt arbeidet med å konkretisere avtaleverket som regulerer leveransene innen de forskjellige områdene. Arbeidet med dette vil ikke bli ferdig før i 2016.

Tjenestene i 2015 er levert med om lag tilsvarende ressursbruk som for 2014. Det er imidlertid gjennomført enkelte organisatoriske og instrumentelle grep for å støtte opp under

DSS' hovedoppgave. Med virkning fra mars 2015 samordnet DSS førstelinje brukerservice for samtlige tjenester i én avdeling og opprettet et felles telefonnummer for tjenesten. Tiltaket var en konkret oppfølging av brukerundersøkelsen i 2013. I 2015 er det også formalisert og gjennomført bilaterale kundemøter med samtlige departementer, og det er etablert et formelt kundeforum hvor samtlige departementer er representert på ekspedisjonssjefnivå. For ytterligere å forsterke kundeorienteringen i DSS tjenesteutvikling og produksjon, ble det i 2015 besluttet opprettet en egen stab for kundekontakt og kommunikasjon, som er etablert med virkning fra 1. januar 2016.

I driften av fellestjenester er det identifisert utviklingstrekk som både er kostnadsdrivende og potensielt besparende. Eksempelvis gir økt digitalisering som utslag at lagringskapasitetene for departementet må økes. I forbindelse med RNB 2015 ble bevilgningen på post 45 derfor styrket med 9,8 mill. kr til formålet. Økt digitalisering innebærer på den annen side at behovet for dokumentlager reduseres. Videre effektivisering av driften og realisering av stordriftsfordeler i departementsfelleskapet, tilsier vektlegging av standardiserte tjenester og løsninger.

Basert på fellesløsninger har det også i 2015 blitt avtalt tilleggsytelser og tilpasninger til enkelte departement som ønsker å få levert særskilte løsninger. Kostnaden for slike tilpasninger skal departementene i henhold til vedtatt «Modell for brukerbetaling» dekke til selvkost. DSS mener at denne modellen både regulerer etterspørselen på en enkel måte og det gir DSS en mulighet til å tilby spesielle løsninger der departementene mener det er gunstig å fravike standardleveransene.

3.3.1 Noen nøkkeltall og sentrale utviklingstrekk innenfor DSS' virksomhetsområder

DSS jobber med å bedre styringsgrunnlaget knyttet til tjenestene virksomheten leverer, slik at produksjons- og volumstatistikk i større grad kan suppleres og ses i sammenheng med nøkkeltall om kvalitet og måloppnåelse opp mot ressursbruk. DSS anser dette som en viktig komponent i videreutviklingen av tjenestene og i understøttelsen av effektiviseringsarbeidet.

I det nedenforstående omtales noen nøkkeltall og utviklingstrekk med utgangspunkt i DSS' virksomhetsområder.

I april 2015 ble tidligere Kontortjenesteavdelingen og Fellestjenesteavdelingen slått sammen til ny Fellesadministrativ avdeling. Effekten av tiltaket skal bidra til samordning av de administrative tjenestene og bedre og mer effektive tjenesteleveranser. I 2015 er det lagt et styringsgrunnlag for avdelingen og tjenestene, der det er identifisert potensiale for å bedre kvaliteten og redusere kostandene innenfor tjenestene knyttet til regnskap, lønn, logistikk, renhold, lagerhold og post. Spesielt er bedre utnyttelse av eksisterende systemer og reduksjonen av dublerende tjenester, manuelle transaksjoner og papir drivere. Eksempelvis ble lager for publikasjoner redusert i størrelsesorden 20 %. En rekke tiltak er iverksatt og vil få effekt i 2016.

Renholdstjenesten kan tjene som et godt eksempel på effektivisering innenfor fellesadministrative tjenester. Tabellen under viser utviklingen de tre siste årene knyttet til sentrale indikatorer innenfor renhold. Som det fremgår, er lønnskostnadene per rengjorte m² betydelig redusert siden 2013. Renholdsgraden (arealet som blir rengjort hver dag opp mot totalt renholdt areal i prosent), er videre gått ned som en følge av investeringer i renholdsmaskiner og kompetanseutvikling hos renholderne.

	Renholdsareal (inkl. RRA)	Lønnskostnader (inkl. ledelse og vikarer)	Lønnskostnader pr. m2	Renholdsgrad
2015	179 093 m2	Kr 31 103 396	Kr 174	43 %
2014	178 828 m2	Kr 33 952 682	Kr 190	58 %
2013	170 506 m2	Kr 34 241 394	Kr 201	59 %

På sikkerhetsområdet er hovedbildet at vakt- og sikringstjenestene i 2015 ble gjennomført med lavere total kostnad enn i 2014. Det skyldes blant annet at nivået på tjenesten i 2014 var høyere enn det rammebetingelsene ga rom for, at enkelte tilleggstjenester er fakturert bestiller av oppdraget, og at vakttjenesten har optimalisert balansen mellom egne ansatte og bruk av eksterne vektere. Som et resultat av dette har det totale antall årsverk, både egne ansatte og eksterne vektere, blitt noe redusert fra 2014 til 2015.

DSS hadde også i 2015 et høyt aktivitetsnivå på sikkerhetsområdet. DSS bemannet 18 resepsjoner fordelt på lokalene til 14 departementer rundt i Oslo. Det er også levert forebyggende sikkerhetstjenester i henhold til sikkerhetsloven med forskrifter til 14 departementer, Høyesterett og DSS fordelt på 5 objekter i Oslo. Til sammen er det registrert 39 999

operative loggføringer i vaktentralen, hvorav 603 av disse har medført spesiell håndtering eller oppfølging. DSS har videre ansvaret for drift og vedlikehold av det tekniske sikringsanlegget og sperresystemer for alle departementsbygningene nevnt ovenfor.

Innenfor digitale tjenester har DSS-OPS håndtert 855 hendelser i 2015. Av disse var 32 maskiner kompromittert. Av disse igjen er det ikke registrert uønsket trafikk forårsaket av et virus. Sikkerhetssystemene for Web blokkerer i snitt rundt 12 000 nettstedet per måned som inneholder uønsket/skadelig kode. Årlig blokkerer DSS' sikkerhetssystemer for e-post i overkant av 180 millioner e-poster med skadelig kode. Det vises for øvrig til vedlegg til gradert vedlegg med årsrapport fra DSS-OPS for mer statistikk og informasjon knyttet til IKT sikkerhetshendelser.

4: Styring og kontroll i DSS

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved DSS' planlegging, gjennomføring og oppfølging

4.1.1 DSS' risikostyring

I henhold til DSS sitt styringssystem utføres årlige avdelingsvise verdi- og risikovurderinger. Dette danner grunnlag for å iverksette risikoreduserende tiltak, og fungerer også som en del av underlaget for våre kontinuitets- og beredskapsplaner.

DSS bruker verdi- og risikovurderinger til å prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres gjennom virksomhetsplanprosessen.

4.1.2 Status internkontroll og sikkerhetsrevisjon

DSS har i 2015 foretatt interne sikkerhetsrevisjoner knyttet til håndtering av makulering av gradert informasjon, rekvisisjon av adgangskort samt adgangskontroll, samt personvern i WebSak. Intern sikkerhetsrevisjon av skjermingsverdige objekter er påbegynt og vil sluttføres i 2016.

4.1.3 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten

Per 31.12.15 hadde DSS 659,73 årsverk etter DFØs definisjon, og 849 ansatte, fordelt på 42 % kvinner og 58 % menn. Kjønnbalansen har holdt seg relativt stabil i 2015 sett i forhold til 2014, og virksomheten har dermed lyktes med å rekruttere blant begge kjønn i alle grupper, slik det også fremgår i tabell 1 i likestillingsrapporten (se eget vedlegg). DSS hadde en turnover på 5,26 % i 2014 og 6,48 % i 2015.

Kompetanseutvikling er et satsningsområde i DSS. DSS' fagstrategi for kompetanse gir rammer og retning for kompetanseutviklingsarbeidet i avdelingene og virksomheten samlet. Det utarbeides årlige kompetanseplaner i avdelingene. Det overordnede målet for kompetanseutviklingen er at den enkelte medarbeider med tilhørende fagmiljø skal ha den nødvendige kompetansen ut fra både

dagens behov og framtidens mål og oppgaver. Det ble i 2015 tildelt stipendmidler for kr 300 000,- til etterutdanning av ansatte i DSS.

I tillegg ble det lagt til rette for og arrangert 47 kurs og fagseminarer for ansatte i DSS i regi av HR-avdelingen, med om lag 1166 påmeldte.

HR-avdelingen utarbeider en årlig samlerapport og evaluering over kompetansetiltak som har vært gjennomført i DSS. Tiltakene er en kombinasjon av spesifikke og målrettede kurs. Dette er tiltak som har blitt etterspurt på tvers i organisasjonen, og ordinære kurs som settes opp med jevnlig intervaller for å sikre faglig oppdatering på systemer og drift, samt ivaretagelse av nyansatte. Leveransen av tiltakene har vært gjennomført i regi av egne krefter, offentlige samarbeidspartnere og eksterne leverandører. DSS evaluerer de fleste kursene vi selv arrangerer, og de ansatte ga gjennomgående høy score på kursene (snitt på 4,2 på helhetsinntrykk på skala fra 1-5, likt som i 2014). Utover dette står avdelingene fritt til å gjennomføre egen kompetansehevende tiltak, kurs og fagseminarer.

Tabellen på neste side gir en oversikt over utvalgte felles kompetanseutviklingstiltak som ble gjennomført i egen regi på tvers av DSS i 2015:

Aktivitet	Antall kurs/ leksjoner/ samling	Antall påmeldte
Kurs i WebSak Fokus	5	39
Kurs i økonomi- behandling	7	155
Ledersamlinger: Digital ledelse	2	106
Felles fagseminar for ansatte	5	540
Samling nye ledere	1	10
Kurs for ledere i OneNote og Lync	3	23
Kurs i offentlig anskaffelser	1	15
Introduksjons- kurs for nyansatte	1	13
Kurs i IA-avtalen for verneombud og tillitsvalgte	1	13
Kurs i medarbeider- samtale	1	4
Kurs i varsling	1	6
Kompetanseheving DSS Brukerservice	7	65

4.1.4 Prosjekter i DSS i 2015 med effekt for departementene

DSS har tilpasset og tatt i bruk en egen prosjektmetodikk basert på Difis Prosjektveiviser som obligatorisk verktøy for gjennomføring av virksomhetens prosjekter. På neste side følger en oversikt over utvalgte prosjekter fra DSS' portefølje i 2015, og effekten av disse prosjektene for departementene og DSS.

Oversikt over utvalgte felles kompetanseutviklingstiltak som ble gjennomført i egen regi på tvers av DSS i 2015.

Prosjekt	Formål	Effekt	Status
Sammen om jobben	Lage digitale samhandlingsløsninger som understøtter kjerneprosesser i departementene.	Understøtte økt samhandling og mer effektive arbeidsprosesser i og mellom departementene.	Virksomhetsprosess og romstandard for «Melding til Stortinget» og «Prosjektrom» er utarbeidet. Disse løsningene er i pilot og vil bli tilgjengelig for brukerne i mars/april 2016.
SAP Tid	Tilby departementene én løsning for tidsregistrering.	Innføring av én felles løsning for tidsregistrering i departementene frigjør ressurser i DSS brukt til vedlikehold og support av systemet som utfases.	Løsningen er tatt i bruk av alle departementene.
Utrede ny rapporterings-løsning	Kartlegge departementenes samlede behov for styringsinformasjon til støtte i virksomhetsstyringen.	Kartlegge departementenes samlede behov for styringsinformasjon til støtte i virksomhetsstyringen.	DSS har i 2015 gjennomført en forstudie med bred kundeinvolvering for å kartlegge departementenes behov for en styrings- og rapporteringsløsning. Forstudien har avdekket et behov for oppdaterte rapporter som gir et bedre styringsgrunnlag og mulighet for sammenligning på tvers. Forstudien viser til mulighet for effektivisering gjennom økt grad av digitalisering av rapporter og bedre styringsgrunnlag

Prosjekter i DSS i 2015 med effekt for departementene.

4.1.5 Forvaltningen av egne eiendeler

DSS følger opp og vedlikeholder egne eiendeler i Agresso anleggsregister. IKT-utstyr, dvs. datamaskiner, mobiltelefoner mv., følges opp særskilt ved hjelp i InventarXL.

4.2 Rapportering på vesentlige forhold knyttet til ulike aspekter ved DSS' virksomhet

4.2.1 Inkluderende arbeidsliv (IA)

DSS har tidligere utarbeidet mål innen IA for perioden 2014-2018 samt en handlingsplan for perioden 2014-2015. I 2015 er det gjennomført eget møte mellom ledelsen og hovedtillitsvalgte med IA på dagsorden der handlingsplan for 2016-2017 ble behandlet.

4.2.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)/ arbeidsmiljø

DSS arbeider strukturert med HMS og arbeidsmiljø. I 2015 er det arbeidet med å presentere erfaringer fra avdelingenes vernerunder for AMU for å gi et helhetlig perspektiv på HMS-arbeidet i DSS. Det ble gjennomført vernerunder i alle avdelingene i DSS i løpet av året.

Det totale sykefraværet i DSS var i 2015 6,7%. Dette er en nedgang i forhold til 2014 da sykefraværet i DSS totalt var 7,1%. Sykefraværet fordelt mellom kortere fravær og lengre fravær viser at sykefravær inntil 16 dager utgjør 2,9% av det totale fraværet. Sykefraværet over 16 dager utgjør 3,1% av det totale fraværet og av dette utgjør fravær over 8 uker 1,3%. I DSS legges det vekt på tilrettelegging og oppfølging for å forebygge sykefravær. I dette arbeidet er samarbeid med intern bedriftshelsetjeneste og NAV en viktig del.

4.2.3 Likestilling og mangfold

Samlede tall for kjønnsfordeling og lønn i DSS for 2015 fremgår i tabellen nedenfor:

	Leder med personalansvar			Medarbeidere			Lønn	
	M %	K %	Totalt	M %	K %	Totalt	M %	K/M %
DSS	61	39	59	57	43	790	100	98

Kilde: SAP HR per 31.12.2015.

Leder med personalansvar gjelder direktør, avdelingsdirektører, seksjonssjefer, kontorsjefer og vaktledere.

Medarbeidere: Alle andre stillingskoder.

Kategorien lønn viser kvinners brutto årslønn i % av menns brutto årslønn i virksomheten.

Det vises for øvrig til vedlegg med DSS' likestillingsredegjørelse for 2015.

4.2.4 Kommunikasjon

Ekstern kommunikasjon

DSS' nettsider, dss.dep.no, fungerer som virksomhetens ansikt utad. Jobbsøkere er den primære målgruppen for nettstedet, og er en viktig arena med hensyn til rekruttering.

Depweb er den primære informasjonskanalen for DSS' tjenester til departementene. Der henter departementene nyheter til sine intranett. Oppdatert tjenesteavtale med tjenestebeskrivelser, kursomtaler og samlet informasjon om nytt regjeringskvartal ligger også der.

Antall besøk på Depweb har gått opp med 29 % fra 2014 til 2015, og det er 17 prosent flere brukere i 2015 enn i 2014. I 2015 var det gjennomsnittlig 426 besøk pr. dag mot 330 pr. dag i 2014.

Intern kommunikasjon

God internkommunikasjon er sentralt for at de ansatte skal kunne framstå som en felles organisasjon i møtet med kundene og brukerne i departementene. De to viktigste interne kanalene, i tillegg til lederkommunikasjonen i avdelingene, er intranettet og allmøtene.

iDSS: Intranettet i DSS brukes bevisst for å formidle kunnskap om hverandre og bygge fellesskap, gjennom for eksempel ved å formidle nye tjenester og sukseshistorier fra virksomhetene. Statistikken viser en betydelig økning i bruken.

Allmøter: DSS arrangerte 4 allmøter i 2015, med temaer som har til hensikt å bidra til innsikt i DSS' virksomhet og tydeliggjøre strategiske veivalg.

Visuell profil

DSS har fått en tydeligere profil etter innføringen av ny visuell profil høsten 2013. Den er implementert på alle kommunikasjonsflater som våre nye nettsider, stillingsannonser etc. Den er fortsatt et stykke å gå når det gjelder implementeringen av design og profil på Depweb samt henvendelser via e-postmeldinger fra de ulike avdelingene. Dette vil ha fokus i 2016.

Regjeringen.no

Regjeringen.no er hovedkilden for informasjon fra regjeringen til befolkningen i Norge, og en ny versjon av nettstedet ble lansert i desember 2014. 2015 var et år for videreutvikling av løsningen i samarbeid med departementene.

DSS koordinerer og samordner departementenes visuelle profiler, og revidert designprofil fra 2015 implementeres løpende i samråd mellom DSS og det enkelte departement.

4.2.5 Klart språk

DSS jobber aktivt for å bruke klart språk i vår nettkommunikasjon, og intranettet benyttes som en kanal for å nå ut til våre ansatte med tips om bruk av klart språk. I tillegg har enkelte ansatte vært på kurs og frokostseminarer i regi av Difi.

4.2.6 Etiske retningslinjer

DSS er omfattet av Etiske retningslinjer for statstjenesten. Det er i 2015 avholdt kurs i varsling av kritikkverdige forhold for ledere, verneombud og tillitsvalgte.

4.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

DSS' beredskapsplan klargjør vårt ansvar, oppgaver og organisering ved kriser. Planen er vårt verktøy for å gjennomføre effektive tiltak basert på skadeomfang, ivaretagelse av egne ansatte i krisesituasjoner og prioritering av tjenester, slik at drift av tjenester som departementene er avhengig av kan gjenopptas uten unødig opphold.

Kontinuitetsplaner er utarbeidet for prioriterte tjenester for departementene og disse oppdateres jevnlig. Krav om kontinuitetsplaner for eventuelt nye prioriterte tjenester følges opp.

Det er gjennomført to øvelser for DSS' kriseledelse. Øvelsene er evaluert.

Loggførere i SIBE har fått opplæring (CIM grunnkurs) og det er satt opp frivillige månedlige treninger.

4.2.8 Objektsikring og sikkerhetstjenester

DSS har ansvar for vakthold og sikring av departementene, med unntak av Forsvarsdepartementet. Våre systemer for internkontroll skal blant annet sikre at kravene i sikkerhetsloven med forskrifter og annet relevant regelverk etterleves.

DSS bistår KMD i arbeidet med evaluering og utvikling av gode sikkerhetsløsninger for departementene. DSS bidrar i flere ulike prosjekter og rådgivingsgrupper ledet av KMD, Statsbygg eller andre virksomheter for å utvikle eller revidere sikringsløsninger knyttet til de ulike departementslokasjonene. DSS har i 2015 avsatt betydelige ressurser til dette arbeidet, og DSS innehar således en viktig rolle i ivaretagelsen av den totale sikkerheten rundt departementsbyggene. DSS forvalter også selv et antall skjermingsverdige objekter, som er klassifisert av KMD i henhold til objektsikkerhetsforskriften § 2-2.

Det vises for øvrig til den mer spesifikke rapporteringen på sikkerhetsområdet under kapittel 3.1.3 og i gradert vedlegg.

4.2.9 Informasjonssikkerhet

Arbeidet med å bedre informasjonssikkerheten er en kontinuerlig prosess. DSS har et styringssystem for informasjonssikkerhet basert på anerkjente internasjonale standarder, og som er tett integrert i vårt etablerte styringssystem. Dette ivaretas gjennom en strukturert og prioritert utvikling på området, basert på våre risikovurderinger og god ledelsesforankring. NSM gjennomførte i 2014 et tilsyn hos DSS innenfor området informasjonssikkerhet. DSS har i 2015 arbeidet med å håndtere merknadene etter tilsynet.

4.2.10 Digitalisering og IKT

DSS arbeider kontinuerlig med å videreutvikle den digitale understøttelsen av departementenes kjernearbeidsprosesser. DSS har i 2015 viet mye ressurser til arbeidet med samhandlingskonseptet "Sammen om jobben", og fokuset har særlig vært på etableringen og gjennomføringen av prosjekt for videreutvikling av virksomhetsprosessen "Melding til Stortinget" i departementene. I tillegg er det etablert en løsning for "Prosjektrom" for departementene, basert på Difis Prosjektveiviser. Både "Melding til Stortinget" og "Prosjektrom" er SharePoint-løsninger som understøtter sentrale arbeidsprosesser i departementene, og løsningene vil bli tilgjengelig for brukerne i mars/april 2016.

DSS har ved siden av dette gjennomført oppgraderinger for departementene av Microsoft Office og SharePoint til nyere versjoner.

DSS har også på oppdrag fra KMD bidratt i utredningen av ny IKT-løsning for fremtidig regjeringskvartal ved å gi innspill til konseptvalgsutredning av ny IKT-løsning for departementene. DSS har satt av betydelige ressurser til å videreformidle informasjon om nåværende løsning og tjenesteleveransene. DSS har i tillegg gitt anbefalinger om hvordan en gradvis

tilnærming til konsolidering mot én IKT-løsning i nytt regjeringskvartal kan gjennomføres.

4.2.11 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser

DSS har i 2015 styrket anskaffelsesområdet gjennom organisatoriske endringer og etablering av et tydeligere rammeverk for anskaffelsesvirksomheten. Styrende dokumenter på området, herunder policy og retningslinjer, er vedtatt og implementert. Dette vil bidra ytterligere til å understøtte DSS' etterlevelse av regelverket.

Det ble i året som gikk også jobbet videre i prosjektet for innføring av elektroniske verktøy for henholdsvis konkurransegjennomføring (KGV) og kontraktsadministrasjon (KAV). Disse verktøyene skal bidra til å forenkle og forbedre anskaffelser og kontraktsadministrasjon i DSS.

DSS har for øvrig gjennom 2015 også ivaretatt sin rolle knyttet til å inngå generelle fellesavtaler for departementsfellesskapet, samt å tilby rådgivning i forbindelse med disse.

5: Vurdering av fremtidsutsikter

DSS har som visjon å sikre et effektivt og attraktivt byråkrati. Gjennom å ivareta fellesfunksjoner for departementene har DSS en sentral rolle i å bidra til å realisere stordriftsfordeler og effektivisering innenfor administrative funksjoner i departementsfellesskapet.

I arbeidet med nytt regjeringskvartal ligger det betydelige muligheter for tilrettelegging av fremtidige og effektive fellesfunksjoner for departementsfellesskapet. DSS har i 2015 derfor brukt betydelige ressurser i arbeidet med å tydeliggjøre fellesfunksjonenes plass i arbeidet med rom og funksjonsprogram for nytt Regjeringskvartal. DSS erkjenner at det er en balansegang mellom det å legge til rette for de effektive fellesfunksjonene og departementenes behov for nærhet og tilgang til tjenestene, men er samtidig opptatt av at uheldige valg i arbeidet med rom og funksjonsprogram vil være begrensende for det effektiviseringspotensial som ligger i nytt Regjeringskvartal. Nytt regjeringskvartal vil således kunne gi både muligheter og begrensninger for DSS framtidige oppgaveløsning. Det potensialet som ligger i etableringen av effektive fellesfunksjoner i nytt Regjeringskvartal gjør at DSS fortsatt vil være en aktiv medspiller i det videre arbeidet.

KMD la i februar 2016 fram Strategi for bedre og mer effektive administrative tjenester i departementsfellesskapet (2016–2020). Sentrale tiltak for å nå målene i strategien er blant annet bruk av ny teknologi, klare styrings- og beslutningsstrukturer, en åpen og forutsigbare finansieringsordning, relevante og kostnadseffektive tjenester, økt standardisering, samling av tjenester og gode tjenesteleveranser i tråd med avtaler og kravspesifikasjoner. Som leverandør av administrative fellesfunksjoner til departementene vil oppfølgingen av strategien og de beslutninger som tas i det videre arbeidet være av sentral betydning for DSS som tjenesteleverandør i årene som kommer. Samtidig ser DSS som sentral tjenesteleverandør i dag et betydelig potensial for bedre og mer effektive administrative tjenester i departementsfellesskapet og vi vil være en aktiv medspiller i det videre

utredningsarbeidet og i gjennomføringen av tiltak for å nå strategiens mål.

Uavhengig av strategien ser DSS behov for å arbeide mer strukturert med effektivisering av DSS egne internadministrative funksjoner og tjenesteproduksjon. I 2016 vil det bli startet opp et eget prosjekt der mulighetsrommet for effektivisering innenfor nevnte områder skal kartlegges. I arbeidet vil det også bli vurdert om det er enkelte tjenester som bør fases ut. Beslutninger med konsekvenser for tjenestenivå og tjenesteproduksjon vil bli forelagt departementene i den ordinære kundedialogen.

For å være en god tjenesteleverandør er det viktig at det er tydelighet i hva DSS leverer innenfor det enkelte tjenesteområdet. Tydelighet i leveransene gjør det også enklere å følge kostnadsutviklingen over tid og etablere indikatorsett som gjør det mulig å følge opp leveranse kvaliteten. Arbeidet med å oppdatere tjenestebeskrivelsene er påbegynt og målsetningen er at DSS for 2017 vil kunne presentere oppdaterte tjenestebeskrivelser innenfor alle tjenesteområder.

Etter 2011 og frem til i dag er prisingen av DSS' tjenester kun indeksregulert. Samtidig har flere av tjenestene utviklet seg i perioden både når det gjelder omfang og innhold. Det betyr at de reelle tjenstekostnadene ikke nødvendigvis reflekteres i prisene som ligger til grunn for faktureringen til departementene. I tillegg har DSS enkelte basistjenester som i dag er brukerbetalt som burde vært bevilgningsfinansiert, og bevilgningsfinansierte tjenester som burde være brukerfinansiert. Etter at arbeidet med reviderte tjenestebeskrivelser er ferdigstilt vil DSS starte arbeidet med å se på både modellen for beregning av tjenstekostnadene

og finansieringsmodell. Det er viktig for DSS å få definert rammene for de bevilgningsfinansierte basistjeneste og at det etableres løsninger som bidrar til transparens i kostnadsutviklingen på tjenestenivå. Innenfor utviklingen av tjenesteproduksjonen har DSS definert strategiske satsingsområder for de neste 3-5 årene. Satsingsområdene tar utgangspunkt i våre 4 virksomhetsområder, og inneholder noen grunnleggende tilnærminger som gjelder for alle tjenestene. Disse er:

- effektiv intern drift og effektive fellestjenester til departementene gjennom sentraliserte løsninger og stordriftsfordeler
- teknologiutvikling og digitalisering
- sikkerhet gjennomsyrrer alle tjenestene, både når det gjelder fysisk sikkerhet og informasjonssikkerhet
- bevissthet i valg av når DSS skal benytte egen kapasitet i våre tjenesteleveranser, og når tjenestene bør settes ut til eksterne leverandører under vår ledelse
- god kundedialog som grunnlag for samarbeid og identifisering av departementenes behov

Å legge til rette for effektive fellesløsninger for departementene krever investeringer i og vedlikehold av teknisk infrastruktur innenfor samtlige tjenesteområder. Det er gitt særskilte bevilgninger til reinvesteringer for 2016, men etter DSS vurdering er det behov for å sikre en fast finansiering av investeringsmidler fram i tid. Manglende investeringer vil øke risikoen knyttet til DSS tjenesteproduksjon og kvaliteten i tjenesteleveransene.

6: Årsregnskap

6.1 Ledelseskommmentarer - regnskapsrapportering per 31.12.2015

FORMÅL

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. DSS skal sørge for at tjenestetilbudet er i samsvar med behov for departementene og Statsministerens kontor. Som tilveiebringer er DSS ansvarlig for at departementene og Statsministerens kontor har effektive og sikre fellesfunksjoner på fire områder; sikkerhetstjenester, digitale tjenester, fellesadministrative tjenester og formidlings- og kommunikasjonstjenester. Dette gjøres ved intern tjenesteyting eller ved bruk av underleverandører.

BEKREFTELSE

DSS er av departementet i tildelingsbrevet for 2015, pkt. 6.1 pålagt å føre og rapportere et årsregnskap i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ved rapportering har DSS tatt utgangspunkt i mal for årsregnskap utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten. Regnskapet for 2015 er satt opp i samsvar med de oppdaterte, anbefalte Statlige regnskapsstandarder (SRS) av august 2015.

Det bekreftes at DSS' årsregnskap for 2015 gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

TILDELING

DSS' samlede tildeling fra Prop. 1 S (2014-2015) og Revidert Nasjonalbudsjett, samt

overført bevilgning fra 2014, er på kr 761 953 000 på utgiftssiden og kr 87 350 000 på inntektssiden.

DRIFTSINNTEKTER

Samlede inntekter ved utgangen av 2015 utgjør kr 898 651 210. Av dette utgjør inntekt fra bevilgninger kr 729 277 657 (inkludert inntekt til pensjoner på kr 73 896 662) og salgs- og leieinntekter kr 168 343 879.

Inntekt fra bevilgning

DSS har inntektsført 90 mill. kroner mindre fra bevilgning i 2015 enn i 2014, og dette skyldes i hovedsak den nye ordningen av behandling av merverdiavgift i henhold til nettoføringsordningen i staten, samt et lavere forbruk av vekterkostnader og konsulentkostnader. I 2014 benyttet DSS også en større del av bevilgningen på post 01 og post 45 sammenlignet med 2015.

DRIFTSKOSTNADER

Samlede driftskostnader utgjør kr 898 602 491. Lønnskostnader utgjør kr 515 898 208. Dette beløpet inkluderer avsetning til pensjonspremie som dekkes av sentral ordning, og andre ytelser, som til sammen utgjør kr 69 823 314. Avskrivninger av anleggsmidler utgjør kr 55 077 163, og andre driftskostnader utgjør kr 327 123 429.

Lønnskostnader

På DSS-nivå ser vi ingen vesentlig endring fra 2014 til 2015, men ved nærmere analyse ser vi at det har vært en økning i lønn og sosiale kostnader innenfor området sikkerhetstjenester som henger sammen med nedgangen i vekterkostnadene. DSS har ubenyttede sykepenges og andre refusjoner samt vakanser generelt, som bidrar til å nøytralisere denne lønnsøkningen. En annen faktor som har effekt på

nivået på lønnskostnadene i 2015 er tilbakeføringen av avsetningen for ikke avviklet ferie fra 2013, som ble særskilt kommentert i årsrapporten for 2014.

Andre driftskostnader

Andre driftskostnader har blitt betydelig redusert fra 31.12.2014 til 31.12.2015, noe som gjenspeiler de samme forholdene som under regnskapslinjen inntekt fra bevilgning; nettoføringsordningen for mva., reduserte vekterkostnader og konsulentkostnader. Vekterkostnadene er redusert ved at vi har økt egen bemanning innen vakthold. Konsulentbruken er redusert, primært på grunn av at DSS har avsluttet en stor IKT-satsing vedrørende ny IKT-infrastruktur for departementene, og andre aktiviteter på IKT-området. Mindre utstyrsanskaffelser har økt og vi ser at dette blant annet skyldes tjenesten bruksrett på klient og kjøp av programvare og lisenser.

BALANSEN

Balansen pr 31.12.2015 sett i forhold til balansen pr 31.12.2014 er redusert med kr 42 637 523 fra kr 221 641 978 til kr 179 004 455, som gir en reduksjon på 19 %. På eiendelssiden skyldes dette hovedsakelig en reduksjon av Sum anleggsmidler som skyldes at vi har avskrevet mer enn vi har reinvestert, i tillegg til at vi ser en reduksjon på Sum fordringer. På gjeldssiden har DSS' totale kortsiktige gjeld blitt redusert, i all hovedsak grunnet tilbakeføringen av avsetningen for ikke avviklet ferie fra 2013.

Varige driftsmidler

Inngående balanse pr. 01.01.2015 for Driftsløsøre, inventar, verktøy avviker fra tertialrapporteringer i 2015. Dette skyldes en korrigering av vedvarende systemtekniske utfordringer med anleggsregisteret. Korrigeringen medfører en reduksjon i balanseført verdi på kr 4 836 195,62, og med dette har DSS fått rettet opp de siste tekniske utfordringene med anleggsmodulen fra 2014.

MELLOMVÆRENDE

Bevilgningsregnskapet viser mellomværende med statskassen på kr 16 200 211.

REVISJONSORDNING

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter regnskapet for DSS. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

ANDRE FORHOLD

Det ble gjort en mindre endring i presentasjonen av regnskapet ved at Kommunikasjonstjenester ble skilt ut fra Øvrige driftskostnader i Note 3 for første tertial 2015 i forhold til rapporteringen pr 31.12.2014.

DSS har for 2015 levert kontantregnskapet til statsregnskapet i henhold til gjeldende frister.

15.3.2016

Beate Erikstad

Fungerende direktør

Prinsippnote til årsregnskapet – for oppstilling av bevilgningsrapportering, resultatregnskap og balanse med tilhørende noter.

Årsregnskap for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement. Nedenfor vises anvendte regnskapsprinsipper til virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS). For årsregnskapet pr. 31.12.2015 har DSS, i tråd med rundskriv R-114 av 10. september 2015, valgt å benytte de oppdaterte standardene av august 2015.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporten har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsperioden
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapporteringen er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene

skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DSS har rapportert til statsregnskapet. Det er stilt opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som DSS har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser DSS står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen «Samlet tildeling» viser hva DSS har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev ved utgangen av rapporteringsperioden for hver kombinasjon av kapittel/post.

DSS har mottatt fullmakt til å belaste eget departements kapittel (belastningsfullmakt). Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap i bevilgningsrapporteringen. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen ved årsrapportering.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DSS har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DSS har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelte midler på utgiftssiden vises ikke som inntekt i oppstillingen.

DSS utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorrapporteringen fordi DSS har et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS) med tilhørende noter.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekter som forutsetter en motytelse er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Ved avgang av anleggsmidler resultatføres det en gevinst eller et tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Ved gevinst fremkommer denne på regnskapslinjen Andre driftsinntekter. Resterende bokført verdi av *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* på realisasjonstidspunktet inntektsføres.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter

Bevilgninger inntektsføres etter et motsatt sammenstillingsprinsipp, det vil si i takt med at aktivitetene som finansieres av bevilgningen utføres med andre ord i samme periode som kostnadene påløper. Investeringsbevilgninger føres på regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* i balansen med det beløpet som faktisk er investert i regnskapsperioden. Inntektsføring av investeringsbevilgning skjer i takt med avskrivningene av anleggsmidlene.

Kostnader

Kostnader er resultatført i den perioden de er pådratt. Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning, regnskapsføres i den perioden aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført.

Pensjoner

DSS betaler ikke premie til Statens pensjonskasse (SPK), men denne dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet. Ved beregning av pensjonskostnad legges det til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne er basert på referansesats fra SPK. Se også note 2.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler, statens kapital og langsiktig gjeld.

Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring.

Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler og eksternt bistand i utvikling og implementering av disse, er balanseført, og avskrives over forventet utnyttbar levetid. Avskrivningene er oppført i balansen og i tilhørende noter, og er en del av akkumulerte avskrivninger.

Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Anskaffelseskostnaden går til reduksjon av resultatposten *Inntekt fra bevilgninger* og til økning av balanseposten *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under *Inntekt fra bevilgning*. Dette gjennomføres ved at finansieringsposten *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* inntektsføres i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Balansførte beholdninger av varer og driftsmateriell er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. DSS har ikke egentilvirkede varebeholdninger. Verdiene i balansen er basert på varetelling per 31.12.2015.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende, justert for den usikkerhet som anses for om fordringen vil bli betalt. Usikkerheten blir behandlet som en avsetning til tap på krav.

Valuta

Utenlandsk valuta vurderes til bankens kurs på betalingsdagen.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. DSS tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i avregning med statskassen. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. Saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Kontoplan

DSS benytter Standard kontoplan for statlige virksomheter.

Andre forhold

DSS er ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret. DSS omfattes av Nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i staten. DSS blir revidert av Riksrevisjonen.

Vedlegg 1:
DSS' årsregnskap

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	01	Driftsutgifter*	A	586 164 000	647 069 043	-60 905 043
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	22	Felles utgifter for departementene og Statsministerens kontor	A	124 756 000	121 808 036	2 947 964
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	23	22. juli-senteret**	A	5 500 000	5 224 353	275 647
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A	37 533 000	15 359 871	22 173 129
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	46	Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene	A	8 000 000	5 064 353	2 935 647
0500	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter			339 610	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			52 315 043	
<i>Sum utgiftsført</i>					761 953 000	847 180 309	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	02	Ymse inntekter	A	20 300 000	44 605 730	24 305 730
3510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	03	Brukerbetaling for tilleggs tjenester fra departementene	A	67 050 000	123 145 415	56 095 415
5309	Tilfeldig inntekter	29	Ymse			1 050 146	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			53 684 992	
<i>Sum inntektsført</i>					87 350 000	222 486 283	
<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>						624 694 026	
Kapitalkontoer							
60045401	Norges Bank KK /innbetalinger					206 100 717	
60045402	Norges Bank KK/utbetalinger					-832 912 174	
715002	Endring i mellomværende med statskassen					2 117 431	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201512)							
Konto	Tekst				2015	2014	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
715002	Mellomværende med statskassen				-16 200 211	-18 317 642	2 117 431

* DFØ har en belastningsfullmakt på kr 1 485 000 mot DSS knyttet til lønns tjenester. Pr 31.12.2015 har DFØ belastet kap. 0510 post 01 med kr 1 485 000. Dette beløpet inkluderes ikke i kolonnen Regnskap for 31.12.2015. Se note B kolonne for "Utgifter av andre iht. avgitte belastningsfullmakter".

** KMD har belastet kap. 0510 post 23 med kr 1 300 000. Dette beløpet inkluderes ikke i kolonnen Regnskap for 31.12.2015. Se note B.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
051001	3 291 000	582 873 000	586 164 000
051022	386 000	124 370 000	124 756 000
051023		5 500 000	5 500 000
051045	8 933 000	28 600 000	37 533 000
051046		8 000 000	8 000 000
351002		20 300 000	20 300 000
351003		67 050 000	67 050 000

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter/ mindreinntekt(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
051001	<i>Romertallsvedtak, fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.</i>	-60 905 043	-1 485 000	-62 390 043	80 401 144	0	0	18 011 101	29 143 650	18 011 101
051022		2 947 964		2 947 964				2 947 964	6 218 500	2 947 964
051023		275 647	-1 300 000	-1 024 353				-1 024 353	275 000	
051045	<i>"kan overføres"</i>	22 173 129		22 173 129				22 173 129		
051046	<i>"kan overføres"</i>	2 935 647		2 935 647				2 935 647		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01, 22 og 23, og sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres".

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1 513 956	200 000
Salgs- og leieinnbetalinger	166 166 008	166 861 057
Andre innbetalinger	287 832	-2
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	167 967 796	167 061 055
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	447 168 443	436 225 871
Andre utbetalinger til drift	322 920 573	407 771 899
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	770 089 016	843 997 770
Netto rapporterte driftsutgifter	602 121 220	676 936 715
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	203
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	203
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	24 944 184	28 708 528
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	48 719	288 572
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	24 992 903	28 997 100
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	24 992 903	28 996 897
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring - konto 1985 (ref.kap. 5309, inntekt)	1 050 146	998 755
Arbeidsgiveravgift - konto 1986 (ref.kap 5700, inntekt)	53 684 992	52 405 852
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	-52 315 043	0
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	2 420 095	53 404 607
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	624 694 026	652 529 005
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	2015	2014
Fordringer	74 511	-108 560
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-16 223 901	-16 920 423
Skyldige offentlige avgifter	-49 426	-76 527
Annen gjeld	-1 396	-1 235 055
Sum mellomværende med statskassen	-16 200 211	*-18 340 565

* Mellomværende med statskassen 2014 i dette oppsettet har et avvik på kr 22 923 fra oppsett bevilgningsregnskap.

Beløp innrapportert til Statsregnskapet pr 31.12.2014 var kr 18 317 642,01, og inngående balanse av mellomværende med statskassen i virksomhetsregnskapet er korrigert i 2015 til kr 18 317 642,01. Årsaken til differansen i mellomværende 2014 er forklart i årsrapporten for 2014.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Resultatregnskap - rapportperiode: 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	729 277 657	819 219 642
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	976 347	200 000
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	168 343 879	170 289 123
Andre driftsinntekter	1	53 327	-2
<i>Sum driftsinntekter</i>		898 651 210	989 708 763
Driftskostnader			
Varekostnader		503 691	720 192
Lønnskostnader	2	515 898 208	515 751 612
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	55 077 163	55 350 315
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	7 234
Andre driftskostnader	3	327 123 429	415 465 357
<i>Sum driftskostnader</i>		898 602 491	987 294 710
Driftsresultat		48 719	2 414 053
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	203
Finanskostnader	6	48 719	288 572
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-48 719	-288 369
Resultat av periodens aktiviteter		0	2 125 684
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	-2 125 684
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		0	-2 125 684
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Balanse - rapportperiode: 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	20 421 609	16 481 437
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	1 950 000	12 803 751
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		22 371 609	29 285 188
II Varige driftsmidler			
Maskiner og transportmidler	5	19 569 592	21 518 505
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	117 603 421	144 087 024
Anlegg under utførelse	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		137 173 013	165 605 529
III Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		159 544 622	194 890 717
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	359 532	296 343
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		359 532	296 343
II Fordringer			
Kundefordringer	13	8 038 352	10 630 120
Andre fordringer	14	7 761 913	13 697 248
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	3 300 036	2 127 550
<i>Sum fordringer</i>		19 100 301	26 454 918
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		0	0
Sum omløpsmidler		19 459 833	26 751 261
Sum eiendeler		179 004 455	221 641 978

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Balanse - rapportperiode 201512

	Note	31.12.2015	31.12.2014
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-70 024 179	-70 859 045
<i>Sum avregninger</i>		-70 024 179	-70 859 045
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4,5	159 544 622	194 890 717
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		159 544 622	194 890 717
Sum statens kapital		89 520 443	124 031 672
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 731 556	-692 148
Skyldig skattetrekk		16 223 901	16 920 423
Skyldige offentlige avgifter	19	7 376 571	8 081 166
Avsatte feriepenger		41 334 483	41 253 175
Mottatt forskuddsbetaling	16	2 178 941	2 671 250
Annen kortsiktig gjeld	18	15 638 560	29 376 440
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		89 484 012	97 610 306
Sum gjeld		89 484 012	97 610 306
Sum statens kapital og gjeld		179 004 455	221 641 978

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2015	31.12.2014
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgning fra overordnet departement	641 355 259	736 456 370
Inntekt fra bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt	339 610	0
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-25 544 925	-29 500 918
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	-16 470 373	-13 164 661
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	55 077 163	55 357 549
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (bokført verdi avhendede anleggsmidler)	624 261	0
+ inntekt til dekning av pensjonskostnader*	73 896 662	70 071 302
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	729 277 657	819 219 642
<i>* Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.</i>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd/overføring fra DIFI	962 391	200 000
Tilskudd/overføring fra NAV	13 956	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	976 347	200 000
Inntekt fra gebyrer		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	0	0
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	168 343 879	170 289 123
Sum salgs- og leieinntekter	168 343 879	170 289 123
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang anleggsmidler	48 945	0
Andre inntekter	4 382	-2
Sum andre driftsinntekter	53 327	-2
Sum driftsinntekter	898 651 210	989 708 763

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiserings - prinsippet
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	Inntektsført bevilgning
051001	583 379 000	87 350 000	167 751 144	496 029 000	
051022	124 756 000			124 756 000	
051023	5 500 000			5 500 000	
050021	400 000			400 000	
051045	37 533 000			37 533 000	
051046	8 000 000			8 000 000	
Sum				672 218 000	

Denne tabellen viser mottatte bevilgninger etter kontantprinsippet sammenholdt med inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet.

Kolonnen for *utgiftsbevilgning* består av bevilgninger overført fra foregående budsjettår og årets bevilgninger, redusert for avgitte belastningsfullmakter. Kolonnen for *inntektsbevilgning* viser eventuelle inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for *rapportert inntekt* viser inntekter rapportert til statsregnskapet ved årsslutt. Ved beregning av *maksimalt grunnlag for inntektsføring* er utgiftsbevilgningen redusert med det laveste av beløpene i kolonnen for henholdsvis inntektsbevilgning eller rapportert inntekt.

Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet kan aldri overskride beløpet som fremgår i kolonnen *maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring*. *Inntektsført bevilgning* i virksomhetsregnskapet følger prinsippet om motsatt sammenstilling. Det vil si at inntekt fra bevilgning skal sammenstilles med påløpte kostnader i perioden. Mottatte belastningsfullmakter er inntektsført med trukket beløp.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Lønninger	355 206 211	358 560 549
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)	0	0
Feriepenger	44 063 162	43 683 000
Arbeidsgiveravgift	62 351 445	62 177 956
Pensjonskostnader*	57 342 393	54 589 299
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-15 545 924	-15 917 446
Andre ytelser	12 480 921	12 658 254
Sum lønnskostnader	515 898 208	515 751 612

Antall årsverk: 660 651

* Nærmere om pensjonskostnader

DSS betaler ikke selv pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), og kostnad til premie er heller ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes i samsvar med sentral ordning i staten.

Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad.

Premiesatsen for 2015 er av SPK estimert til 15,55 prosent. Benyttet premiesats for 2014 var 15,85 prosent.

Pensjonene er kostnadsført basert på denne satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av kalkulatoriske inntekter til pensjoner.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie fellesarealer i Regjeringskvartalet	86 472 715	75 127 791
Husleie DSS' arealer	17 242 463	28 573 905
Vedlikehold egne bygg og anlegg	908 046	1 350 665
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	4 306 666	3 399 549
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	9 180 917	9 781 650
Vakthold lokaler	29 326 152	79 714 678
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	21 353 922	23 333 955
Mindre utstyrsanskaffelser	40 630 945	29 393 264
Leie av maskiner, inventar og lignende	27 665 553	25 548 607
Kjøp av fremmede tjenester*	50 371 576	92 505 080
Reiser og diett	2 512 147	2 192 147
Kompetanseheving, kurs og konferansedeltakelse med mer.	9 410 464	9 944 883
Kopieringskostnader - Kopinor	7 353 132	7 209 653
Kommunikasjonskostnader**	9 376 831	9 700 812
Tap og lignende	400 430	2 976 624
Øvrige driftskostnader***	10 611 470	14 712 094
Sum andre driftskostnader	327 123 429	415 465 357

*Består av drifts- og serviceavtaler, kjøp av tjenester til driftsoppgaver, utvikling av IKT-løsninger, organisasjonsutvikling, flytting, kjøp av fremmede tjenester (eks. kjøp av nyhetstjenester, renovasjonsavtale, logistikk- og distribusjonsavtaler m.m.), regnskaps-, revisjons- og økonomitjenester.

**Består av linjeleie nødnett, telefon basistjeneste, nettverks- og sikkerhetssystemer, bredbånd og tjenestetelefoner. Kostnadene gjelder både DSS og departementene, hvorav departementenes andel faktureres dem.

***Består av driftsrekvisita, annonser, møtekostnader, bilkostnader og medlemskontingenter.

Oversikt over årlige leibeløp i henhold til leieavtaler*

	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler**	865 179	102 729 004	103 594 183
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler***	19 118 513	0	19 118 513
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler****	1 080 062	0	1 080 062
Øvrige leieavtaler	0	0	0
Sum leieavtaler	21 063 754	102 729 004	123 792 758

*Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

**Husleie Yt5, Engerdal samt DSS' og fellesarealer i regjeringskvartalet fra Statsbygg.

***DepSak II - nytt felles elektronisk dokumenthåndteringssystem for departementene og Fagapplikasjoner IKT.

****Fargeprinter Hurtigtrykk

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 4 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.2015	36 128 545	12 803 751	48 932 295
Tilgang 2015	1 341 786	0	1 341 786
Avgang anskaffelseskost i 2015 (-)	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2015*	10 853 751	-10 853 751	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	48 324 081	1 950 000	50 274 081
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	3 812	0	3 812
Nedskrivninger i 2015	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger pr. 01.01.2015	19 643 295	0	19 643 295
Ordinære avskrivninger i 2015	8 255 365	0	8 255 365
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (-)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	20 421 609	1 950 000	22 371 609
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	

* Linjen viser omgruppering av nye regjeringen.no, videoløsningen på nye regjeringen.no og av nytt logistikksystem ifbm. at disse ble tatt i bruk.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 5 Varige driftsmidler

	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015*	31 760 092	243 447 653	0	275 207 745
Tilgang i 2015	1 601 186	22 601 953	0	24 203 139
Avgang anskaffelseskost i 2015 (-)**	-365 450	-1 614 418	0	-1 979 868
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	32 995 828	264 435 188	0	297 431 016
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	3 422	0	3 422
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015*	10 241 588	104 193 402	0	114 434 990
Ordinære avskrivninger i 2015	3 438 793	43 383 005	0	46 821 798
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (-)**	-254 145	-1 101 462	0	-1 355 607
<i>Korrigerings feilregistrert anlegg</i>	0	353 400	0	353 400
Balansført verdi 31.12.2015	19 569 592	117 603 421	0	137 173 013

Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	

Avhendelse av varige driftsmidler i 2015:***

Salgssum ved avgang anleggsmidler	-160 250	-123 200	0	-283 450
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	111 305	512 956	0	624 261
= Regnskapsmessig gevinst/tap	-48 945	389 756	0	340 811

* Inngående balanse pr. 01.01.2015 for Driftsløsøre, inventar, verktøy avviker fra tidligere rapportert IB. Dette skyldes en korrigerings av vedvarende systemtekniske utfordringer med anleggsregisteret. Korrigerings medfører en reduksjon i balansført verdi på netto kr -4 836 195,62.

**Gjelder innbytte av deler av anlegget Maskinpark Hurtigtrykk 2008 og av Nett IKT 2013, samt utrangering av anleggene Inventar IKT 2011, Annet IKT - IKT 2011, Prosjektor FTA 2009 og Nett 2008

*** Gjelder innbytteverdi og restverdi på anleggene Inventar IKT 2011, Annet IKT - IKT 2011, Nett IKT 2013 og Maskinpark Hurtigtrykk 2008, til et netto regnskapsmessig tap på kr 340 811.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2015	31.12.2014
Finansinntekter		
Valutagevinst (agio)	0	203
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	0	203
Finanskostnader		
Rentekostnad	48 719	288 572
Valutatap (disagio)	0	0
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	48 719	288 572

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 7A Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregning med statskassen

	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	22 371 609	29 285 188	-6 913 579
Varige driftsmidler	137 173 013	165 605 529	-28 432 516
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-159 544 622	-194 890 717	35 346 095
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	359 532	296 343	63 189
Kundefordringer	8 038 352	13 056 114	-5 017 762
Andre fordringer	7 761 913	11 271 254	-3 509 341
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 300 036	2 127 550	1 172 486
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	19 459 833	26 751 261	-7 291 428
Langsiktige forpliktelses og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelses	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-6 731 556	692 148	-7 423 704
Skyldig skattetrekk	-16 223 901	-16 920 423	696 522
Skyldige offentlige avgifter	-7 376 571	-8 081 166	704 595
Avsatte feriepenger	-41 334 483	-41 253 175	-81 308
Mottatt forskuddsbetaling	-2 178 941	-2 671 250	492 309
Annen kortsiktig gjeld	-15 638 560	-29 376 440	13 737 880
<i>Sum</i>	-89 484 012	-97 610 306	8 126 294
Avregning med statskassen*	-70 024 179	-70 859 045	834 866

Finansieringen av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen *Avregnet med statskassen*.

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-832 912 174
Konsernkonto innbetaling	206 100 717
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	-626 811 457
- Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer	0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	625 224 496
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-54 735 138
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	53 539 916
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)	0
Korrigerings av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	-170 620
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	
Korreksjon av tidligere års feil knyttet til NAV-avsetninger fra 2013	2 117 938
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	-834 866
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	0
Sum endring i avregning med statskassen *	-834 866

*Sum endring i avregning med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 7B Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	22 371 609	0	22 371 609
Varige driftsmidler	137 173 013	0	137 173 013
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-159 544 622	0	-159 544 622
<i>Sum</i>	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	359 532	0	359 532
Kundefordringer	8 038 352	0	8 038 352
Andre fordringer	7 761 913	74 511	7 687 402
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 300 036	0	3 300 036
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	19 459 833	74 511	19 385 322
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-6 731 556	0	-6 731 556
Skyldig skattetrekk	-16 223 901	-16 223 901	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 376 571	-49 426	-7 327 145
Avsatte feriepenger	-41 334 483	0	-41 334 483
Mottatt forskuddsbetaling	-2 178 941	0	-2 178 941
Annen kortsiktig gjeld	-15 638 560	-1 396	-15 637 164
<i>Sum</i>	-89 484 012	-16 274 723	-73 209 289
Sum	-70 024 179	-16 200 211	-53 823 968

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler. Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser, inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

	31.12.2015	31.12.2014
Anskaffelseskost		
Innkjøpte varer (ferdigvarer)*		
Møteromsrekvisita	339 634	246 835
Kopipapir	19 898	49 508
<i>Sum anskaffelseskost</i>	359 532	296 343
Ukurans		
<i>Sum ukurans</i>	0	0
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	359 532	296 343

*Varetelling gjøres årlig pr 31.12.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer til pålydende	8 038 352	13 056 114
Avsatt til forventet tap (-)	0	-2 425 994
Sum kundefordringer	8 038 352	10 630 120

Kundefordringer er vurdert for latent tap. Kundefordringer er også vurdert for en individuell tapsrisiko.

Det er ikke foretatt avsetning for tap på fordringer. Alle fordringer anses som sikre.

Aldersfordelt saldoliste	>-180 dager	-179 - -90 dager	-89 - -30 dager	-29-0 dager	Ikke forfalt	SUM
	Eldre enn 30.06	0107-3009	0110-3011	0112-3112	010116-	
Fordinger totalt	1 867 385	206 608	1 211 682	765 288	3 987 389	8 038 352
Fordelt på kundegruppe						
<i>Departementer</i>	-103 450	0	248 434	421 092	1 413 787	1 979 863
<i>Øvrige</i>	1 970 835	206 608	963 248	344 196	2 573 602	6 058 489

Aldersfordelt saldoliste angir hvor lenge fakturaene har vært ubetalt, og som igjen indikerer noe av risikoen for at fakturaene ikke blir gjort opp.

DSS legger til grunn at alle fordringene pr 31.12. vil bli oppgjort i sin helhet.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 14 Andre fordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Forskuddsbetalt lønn	43 000	86 000
Reiseforskudd	0	0
Personallån	61 511	99 478
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie*	540 062	0
Andre forskuddsbetalte kostnader**	5 539 402	8 365 487
Andre fordringer***	1 577 938	5 146 283
Sum andre fordringer	7 761 913	13 697 248

*Gjelder leie av maskiner.

**Gjelder kostnader som i all hovedsak er knyttet til lisenser, service- og vedlikeholdsavtaler på programvare, samt reparasjon og vedlikehold av verktøy og maskiner.

***Herav kr 926 078 i fordringer knyttet til viderefakturering av utlegg Fellesbiblioteket har gjort for departementene og kr 620 794 for reparasjon og vedlikehold av datautstyr innen telefon basistjeneste og nettverk og sikkerhetssystemer.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)

	31.12.2015	31.12.2014
Lager- utstyrleie og distribusjonstjenester	672 362	595 830
Tjenester utført: Tlf.sentral, Hurtigtrykk	1 123 218	1 531 720
Byggevakthold	1 008 762	0
Annet: Renholdstjenester, Oslo Dep, tekn. sikring, arrangement og medieprod.	495 694	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 300 036	2 127 550

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)

	31.12.2015	31.12.2014
Tjenesten "Bruksrett på klienter"	0	2 671 250
Tilskudd fra andre statlige virksomheter*	537 609	0
Salgsinntekt for tjenester til departementene, avgiftsfri**	1 641 332	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	2 178 941	2 671 250

*Tilskudd fra DIFI som ikke er benyttet i 2015.

**Rapporten viser kr 1 641 332 for mye på sum forskuddsbetalte, ikke opptjent inntekter. Dette skyldes uenighet i et krav som ble utfakturert til en av våre kunder hvor kreditnota blir utstedt. DSS håndterer da korreksjonen av periodiseringen feil.

Dette er nå korrigert i 2016.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn*	11 355 174	16 196 545
Annen gjeld til ansatte	-28 400	-22 298
Påløpte kostnader	4 281 990	14 595 404
Annen kortsiktig gjeld	29 796	-1 393 211
Sum annen kortsiktig gjeld	15 638 560	29 376 440

*Skyldig lønn består av overførte feriedager ikke benyttet i 2015 og opptjent, ikke utbetalt overtid og fleksitid.

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

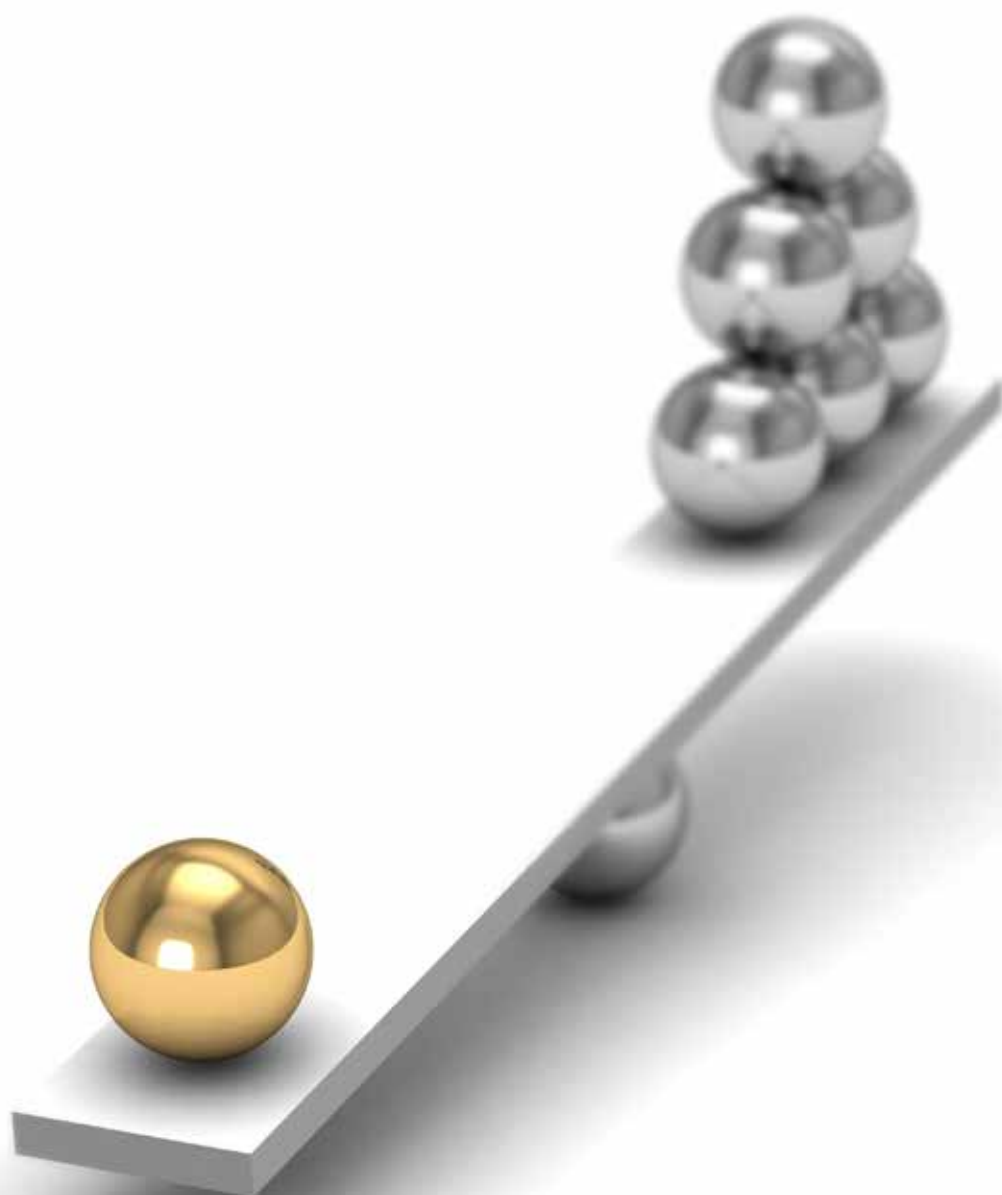
Note 19 Skyldige offentlige avgifter

	31.12.2015	*31.12.2014
Skyldig arbeidsgiveravgift fra påløpt lønn	1 538 105	2 245 082
Skyldig arbeidsgiveravgift fra overført feriepenger	5 789 040	5 759 556
Skyldig merverdiavgift	49 426	76 528
Sum skyldige offentlige avgifter	7 376 571	8 081 166

* Ved en inkurie ble tallene pr 31.12.2014 innrapportert med feil fortegn, og er derfor korrigert i rapporteringen for 2015.

Vedlegg 2:
DSS' likestillingsrapport

1. Vurdering av likestillingssituasjonen mellom kjønn

Tabell 1. Likestillingssituasjon per stillingsnivå for 2014/2015

M %		Kjønnsbalanse		Lønn			
		K %	Totalt (N)	M i %	K/M i %		
	Totalt i virksomheten	2015	58	42	849	100	98
		2014	58	42	855	100	99
	Ledelse (9106 direktør og 1060 avdelingsdirektør)	2015	70	30	10	100	92
		2014	70	30	10	100	98
	Ledere med personalansvar (1211 seksjonssjef, 1338 vaktleder og 1054 kontorsjef)	2015	58	42	48	100	101
		2014	56	44	55	100	95
	Ledere m/fagansvar (1113 prosjektleder og 1072 arkivleder)	2015	43	57	14	100	101
		2014	36	64	14	100	104
	Spes fagstillinger (1304 psykolog, 1282 bedriftsfysioterapeut, 791 bedriftslege og 790 bedriftssykepleier)	2015	18	82	11	100	68
		2014	20	80	10	100	66
	Rådgivere (1364 seniorrådgiver og 1434 rådgiver)	2015	58	42	296	100	99
		2014	57	43	303	100	97
	Konsulenter (1065 konsulent og 1408 førstekonsulent)	2015	41	59	98	100	95
		2014	45	55	83	100	97
	Sekretærer (1409 sekretær, 1063 førstesekretær og 1433 seniorsekretær)	2015	14	86	7	100	97
		2014	33	67	9	100	95
	Vakttjenesten (1517 resepsjonsvakt, 1336 sikkerhetsvakt og 1337 førstevaktbetjent)	2015	74	26	259	100	96
		2014	73	27	266	100	96
	Renholder (1130 renholder, 1129 renholdsbetjent og 1203 fagarbeider med fagbrev)	2015	25	75	79	100	99
		2014	24	76	80	100	98
	Drift (1079 førstebetjent, 1083 ingeniør, 1087 overingeniør og 1362 Lærling)	2015	83	17	24	100	83
		2014	88	12	25	100	103

Kilde: data ble hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2015 og 31.12.2014. Gjelder fast ansatte, engasjementer, vikarer og timelønnede. Eksterne konsulenter er ekskludert.

Tabell 2: Likestillingssituasjonen deltid/fravær for 2014/2015

M %	Deltid		Midlertidig		Foreldrepermisjon		Legemeldt fravær		
	K %	M %	K %	M %	K %	M %	K %		
Totalt i DSS	2015	2	6	11	14	5	4	5,2	8,6
	2014	3	6	15	15	3	4	4,6	6,8

Kilde: SAP HR per 31.12.2015. Legemeldt fravær gjelder for kalenderåret 01.01.2015 - 31.12.2015.

DSS hadde per 31.12.2015 849 ansatte. Tallet er hentet fra SAP HR og inkluderer faste, ansatte, midlertidige, vikarer og ekstrahjelpere. Eksterne konsulenter er ekskludert. Tallene for 2014 er hentet fra tilsvarende rapporter som brukt for 2015. Tallene innrapportert i fjor vil ikke stemme overens med tallene i tabellen ovenfor. Dette skyldes at likestillingssituasjonen mellom kjønn i fjor ble beregnet i henhold til Statens sentrale tjenestemannsregister som benyttet en annen definisjon for antall ansatte enn det som er brukt i årets rapport.

I virksomheten er det 58 % menn og 42 % kvinner. Kjønnbalansen har holdt seg relativt stabil i 2015 sett i forhold til 2014. Antall ansatte har fra 2014 til 2015 holdt seg stabilt. Det har kun vært en marginal reduksjon. Skjevst kjønnsbalanse er å finne i ledelsen og vakttjenesten, med en vesentlig større andel av menn i begge grupper. I spesielle fagstillinger er det et klart flertall av kvinner. Kjønnfordelingen for de tre gruppene har holdt seg stabil siden 2014.

Totalt sett tjente kvinner 98 % av det menn tjente i 2015. DSS anser dette som tilfredsstillende sett i forhold til samfunnet generelt. I flere kategorier tjener kvinner omtrent like mye som menn, og i noen tilfeller tjener kvinner mer enn menn. I ledelsen, ledere med fagansvar, spesielle fagstillinger og drift har det blitt større lønnsforskjeller i 2015 og menn tjener mer. Kvinner tjener mer enn menn i gruppene for ledere med personalansvar og ledere med fagansvar. For ansatte i vakttjenesten og blant renholdere fastsettes lønn etter gitte retningslinjer i Hovedtariffavtalen og kjønn skal ikke være en faktor som påvirker lønn.

Det var i 2015 fremdeles en høyere andel av kvinner enn menn som jobbet deltid og som har vært i midlertidige stillinger. En større andel menn enn kvinner tok i 2015 ut foreldrepermisjon.

Sykefraværet har økt blant begge kjønn i 2015, men det er fremdeles høyere blant kvinner enn menn. Høyt sykefravær blant kvinner kan ha sammenheng med at vi har en stor renholdstjeneste som i hovedsak består av kvinner. Tradisjonelt sett har det vist seg at det i denne bransjen er høyere sykefravær sammenlignet med andre bransjer.

Det har blitt lyst ut deltidstillinger knyttet til helgearbeid i virksomheten, men deltid har i hovedsak blitt innvilget etter søknad fra enkeltansatte.

I likhet med 2014 var det i 2015 også flere menn enn kvinner som jobbet overtid. Totalt bruk av overtid er fordelt på 20 % kvinner og 80 % menn. Den skjeve kjønnsfordelingen skyldes at vakttjenesten som har en vesentlig høyere andel av menn står for 63 % av det totale overtidsarbeidet i DSS.

I 2015 behandlet DSS totalt 1828 søknader gjennom jobbsøkerportalen JobbNorge, hvorav 65,2 % av søkerne var menn og 34,8 % kvinner.

2. Vurdering av likestillingssituasjonen på bakgrunn av etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse

Ifølge data fra SSB har en stor andel av de ansatte i DSS innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2, og vi anser intensjonen med moderat kvotering av stillingssøkere med innvandrerbakgrunn er som godt ivaretatt. DSS har også ansatte med nedsatt funksjonsevne. Av de totalt 1828 søknadene som DSS behandlet i 2015 var det kun 0,8 % som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne, og 13,5 % som krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2.

Ved samtlige tilsettingssaker foretas en strukturert vurdering av søkere som oppgir å ha innvandrerbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne. DSS har gjennom flere år videreført ordningen med moderat kvotering av søkere med innvandrerbakgrunn, og dette er allment kjent for samtlige i virksomheten som deltar i tilsettingssaker. Ved hver utlysning dokumenterer innstillingen antall søkere som faller inn under begrepet innvandrerbakgrunn, og det foretas vurdering av disse søkeres kvalifikasjoner mht. om de fyller vilkårene for moderat kvotering. Mange søkere med innvandrerbakgrunn innkalles til intervju, men det viser seg at moderat kvotering som sådan sjelden kommer til anvendelse selv om vi oppfatter at dette har vært svært bevisstgjørende for virksomheten. Vi vurderer at tiltak for å øke antall kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn også kan være relevant for DSS, selv om vi har stort søkertilgang i dag. Det knytter seg krav om sikkerhetsklarering til mange stillinger i virksomheten, blant annet i renhold og sikkerhet som også har mange søkere med ikke-vestlig bakgrunn. Dette kan i praksis være en barriere for ytterligere økt mangfold i virksomheten. Sikkerhetsklarering påvirker rekrutteringsprosessen ved at det tar vesentlig lengre tid å sikkerhetsklarere kandidater med bakgrunn fra land Norge ikke har sikkerhetspolitisk samarbeid med.

DSS har inngått en ny IA-avtale i 2014 gjeldende for perioden 2014-2018. I denne avtalen har vi fortsatt betydelig fokus på tilrettelegging for de ansatte i virksomheten som har nedsatt funksjonsevne. Gjeldende aktivitetsmål om at avdelingene skal være bevisste tilrettelegging av arbeidsplass, arbeidsmengde og arbeidstid i perioder hvor det er behov for det, treffer medarbeidere med nedsatt funksjonsevne, men er også et tiltak som treffer i forhold til seniorer, kjønn og sykefravær. DSS har i flere år henvist til IA-avtalen i stillingsutlysningene, og oppfordret personer med nedsatt funksjonsevne til å søke. Vi ser ikke noen klar effekt av dette i søkertallene per dags dato, men viderefører likevel tiltaket. Vi har etablert et godt samarbeid med NAV på dette området, og gjort oss noen erfaringer vi kan dra nytte av ved fremtidig aktivitet.

3. Vurdering og iverksettelse av tiltak

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultater
Moderat kvotering	Pågående	Regjeringens forsøksprosjekt for moderat kvotering	Tilsette flere personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Toppledergruppen	HR-avdelingen og den enkelte leder	<p>Av de totalt 1828 søknadene som DSS behandlet i 2015 var det kun 0,8 % som krysset av i søknadsprosessen for at de hadde nedsatt funksjonsevne, og 13,5 % som krysset av for at de hadde innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2.</p> <p>Ifølge SSB har DSS en stor andel ansatte med innvandrerbakgrunn. Gruppen har økt fra 18,8 % i 2013 til 19,2 % i 2014. Statistikken for 2015 fra SSB er ikke klar enda, men det antas at DSS ligger godt an i forhold til øvrige statlige virksomheter.</p> <p>Selv om det ikke har blitt benyttet moderat kvotering i konkrete saker, mener DSS at ordningen har bevisstgjørende effekt.</p>
Målrettet annonsering	Pågående	Treffe riktig målgruppe	Tilsette flere personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne	HR-avdelingen	HR-avdelingen	Evalueres fortløpende
Oppfordring til kvinner å søke mannsdominerte yrker	Pågående	For få kvinner i enkelte yrkesgrupper	Få flere kvinner i mannsdominerte yrker	Potensielle jobbsøkere til stillinger med skjevhet i forhold til kjønn	Ledelsen	Ledene	Evalueres fortløpende
Permisjon for religiøse høytidsdager	Pågående	Lovfestet i arbeidsmiljø-loven	Tilrettelegge for fri på de ulike religiøse høytidsdagene	Personer med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn	Ledelsen	Den enkelte leder	Økt bevissthet i DSS om denne ordningen
Bevisst bildebruk i stillingsannonser	Pågående	Skjev kjønnsfordeling innenfor enkeltgrupper	Få en jevnere kjønnsfordeling	Potensielle jobbsøkere til stillinger med skjevhet i forhold til kjønn	Ledelsen	HR-avdelingen	Evalueres fortløpende
Tilrettelegging av arbeidstid, arbeidsplass og arbeidsmengde	Pågående	IA-avtalen	Tilrettelegge for ansatte og forebygge sykefravær	Alle ansatte	Ledelsen	Ledere	Økt åpenhet og fleksibilitet i virksomheten
Tilbud om seniordager for ansatte over 62 år	Pågående	Hovedtariffavtalen	Få seniorer til å stå lenger i arbeid	Alle ansatte over 62 år	Ledelsen	Ledene	Økt tilfredshet blant senioren
Likelønnsvurdering i forbindelse lokale lønnsforhandlinger	Pågående	HTA § 3.5	Sikre likelønn mellom kjønnene	Alle ansatte	Ledelse	HR-avdelingen	Økt bevissthet rundt likelønn for kjønnene
Sikre ansatte i foreldrepermisjon gjennomsnittlig lønnsøkning	Pågående	HTA § 3.6	Sikre likelønn mellom kjønnene	Alle ansatte	Ledelse	Ledere	Økt bevissthet rundt likelønn for kjønnene

4. Oversikt over likestillingssituasjonen mellom kjønn

Samlete tall for kjønnsfordeling og lønn i DSS for 2015 fremgår nedenfor.

Tabell 3. Likestillingssituasjonen mellom kjønn for 2015

2015	Leder med personalansvar			Medarbeidere			Lønn	
	M %	K %	Totalt	M %	K %	Totalt	M %	K/M %
DSS	61	39	59	58	42	849	100	99,82

Kilde: data ble hentet ut fra SAP HR med referansedato 31.12.2015. Gjelder fast ansatte, engasjementer, vikarer og timelønnede. Eksterne konsulenter er ekskludert. Leder med personalansvar gjelder direktør, avdelingsdirektør, seksjonssjef, kontorsjef og vaktleder.

Design og trykk:
Departementenes sikkerhets-
og serviceorganisasjon

Miljømerket trykkeri,
lisensnummer 241-446

April 2016

